

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Prangli kiriku vitraažaknad

Lauritsapäeva eel pühitseti Prangli kirikus pidulikul jumalateenistusel kunstnik **Urmo Rausi** tehtud uued asukohast ja ruumist inspireeritud vitraažaknad. **Loe lk 3**

Maailmatasemel rattaparandus

Rohuneeme tee ääres tegutseb väike ja esmapilgul pea märkamatu töökoda, kus rattaid parandab ja kohvi pakub rattaparanduse Leonardo da Vinci – brasiillane **Ricardo Lima**. **Loe lk 17**

Saaremaalt pärit mees Viimsis

Viimsilastel on ilmselgelt vedanud, sest juunist alates toimetab peakokana Viimsi Äritares asuvas Jahu Time to Wine bistroos tuntud meisterkook **Toomas Lääts**. **Loe lk 12**

LOODUS: Kas teadsite, et kakud saavad oma pead pöörata lausa 270 kraadi? **Loe lk 13 >**

Kannikese tee on liiklemiseks avatud

TARISTU Juunis lõppesid Viimsi alevikus asuva Kannikese tee rekonstrueerimistööd. Aasta alguses alanud ehitustööd viidi lõpule tähtaegselt ning nüüd on uus sõidutee koos ehitatud jalgratta- ja jalgteedega liiklemiseks avatud.

Siim Jürima
teede
vanemspetsialist

Rekonstrueerimistööde käigus rajati 6,5 meetri laiune asfaltkattega

sõidutee, mis ühendab Kannikese tee Nelgi põik teega. Lisaks valmis 3 meetri laiune jalgratta- ja jalgte, mis parandab oluliselt piirkonna liiklusohutust ja liikumisvõimalusi. Ühendustee Roosi tee ja Kannikese tee vahel, mis varem oli mõeldud autoliiklusele, muudeti kergliiklus-

Kannikese tee ääres ootab huvilisi jõulinnak.
Foto: Annika Koppel

teeks, kus saavad jalakäijad ja jalgratturid segamatult liigelda. Roosi tee ääres suleti kraav ning selle kohale rajati uus ühendustee jalakäijatele ja jalgratturitele. Liikluse rahustamiseks rajati Kannikese teele ka tõstetud ristmik ning asfaltkatet künkis.

Ehitustööd teostas Warren Teed OÜ, tellijaks oli Viimsi Haldus OÜ. Projekti kogumaksumuseks kujunes 1,1 miljonit eurot.

“Jalgpalli- ja kergejõustikuhalli ehitusest on ka laiemalt kasu,” ütles vallavanem Illar Lemetti. “Valla teedevõrgu kaasajastamine on olu-

line halli kasutajatele, aga kindlasti ka piirkonna elanikele,” lisas vallavanem.

Lisaks infrastruktuurile pöörati tähelepanu ka avalikule ruumile: uue tee äärde ja haljakule istutati kõrghaljastust ning rajati jõulinnak mitmete treeningpinkidega, mis on juba praegu aktiivses kasutuses. See täiendab piirkonna sportimisvõimalusi välialadel.

Tööde läbiviimist mõjutas samal ajal toimuv jalgpalli- ja kergejõustikuhalli ehitus, kuid tänu tihedale ja heale koostööle ehitajate ja tellija vahel kulges tööprotsess sujuvalt

ning ilma suuremate viivitusteta.

“Edaspidi on kavas Nelgi tee rekonstrueerida koos kergteede ja bussipeatuste rajamisega, samuti on plaanis Nelgi põiku puuduoleva kergtee rajamine,” valgustas abivallavanem Alar Mikk tulevikuplaane. “Seeläbi laieneb aleviku kergliiklusteede võrk, ühendades läbi Kannikese tee turvaliselt erinevaid asumi piirkondi ja tegevusalasid.”

Uuenenud Kannikese tee täidab mitmeid olulisi ülesandeid – tegemist on olulise ühendustee ning sügisel valmiva spordihalli ligipääsuga.

JUHTKIRI

Suvi kestab veel

Aedades valmivad viljad ja õitsevad värvilised suvelilled. Noored toonekured proovivad tiibu ja võtavad ette järjest pikemaid lennutiire. Vili põldudel on koristamiseks küps. Puudelt langevad üksikud kollased lehed keerlevad kerges tuules just täpselt sinu ette – justkui meeldetuletus, et ka küpsuse aeg ei kesta lõputult.

Viimsi Teataja veergudele jõuavad kohalikud ja kaugemadki tegemised, külalised, kes Viimsis käivad, ja inimesed, kes siin elades oma tegemistega igapäevaselt elu üleval hoiavad. On suur rõõm, et Viimsi rahvas peab kohalikku ajalehte oluliseks, jagab siin oma tegemisi ja ettevõtmisi, teades, et kogukond loeb. Oleme saanud rõõmus-tavat tagasisidet, et lehte oodatakse ja loetakse huviga. Ka suvel.

Suvi on alati nagu unistus. Puhkus. Soojad ja sumedad päevad on otsekui loodud kokku tulemiseks ja koos aja veetmiseks. Selle suve suurim sündmus oli kindlasti "Ise-oma" XXVIII laulu- ja XXI tantsupidu. Ehkki ilmaga see ei hellitanud, ei seganud vihm ja tuul rahva kooslaulmisest ja -tantsimisest sündinud suurt ühtsustunnet. Üle Eestit tuldi kokku, et pidu luua ja teha, sellele oli eelnenud tihe ettevalmistusperiood. Ka Viimsi rahvas andis oma toeka panuse. Palju noori ja vanu särasilmseid kaunites rahvarõivastes pidulisi löid Tallinna linnapildi erksaks ja elama. Ja kui need lood siis laulukaare all kõlasid... Võib küll öelda, et peosuvi oli eriline ja jääb kauaks meelde.

Teistpidi toovad rahvast kokku väiksemad kogukondlikud üritused. Nagu näiteks juulis toimunud Viimsi kodukohvikupäev, kus inimesed avasid oma kodude ukseid külalistele, sõõdi ja joodi, musitseeriti ja tantsiti, veedeti koos mõnusalt aega, saadi tuttavaks või uuendati tutvust. Kui mitte see, siis mis veel võiks kogukonda paremini liita, panna inimesi üksteist paremini tundma ja mõistma. Oli siin ju ka teiste rahvuste kööke ja toite, millega tutvuda. Viimsis elab kirju ja huvitav kogukond.

Suvi on alati nagu unistus. Puhkus. Soojad ja sumedad päevad on otsekui loodud kokku tulemiseks ja koos aja veetmiseks.

Viimsi üks suur eelis on kahtlemata mere ja looduse lähedus ning suvi soosib looduses käimist. Saab teha mere-sõite, külastada saari ja matkata looduses. See teeb Viimsi suved eriti meeldejäävaks ja jääb vaid soovida, et me seda looduse ja mere lähedust suures arengutuhinas ei kaotaks. Sest tagasi seda saada pole enam nii lihtne. See loob paigale eripära ja kordumatuse, lisab väärtuse, mis ei kao.

Kõik suvel kogutud ilusad päevad, koosolemise hetked ja rõõmus meel annavad jõudu ja lootust, tunde, et me ei ole üksi ja üheskoos saame ka keerulistele aegadele vastu. See on midagi, mida tänases heitlikus maailmas eriti vaja läheb. See tuleb taas kõigile mõttesse 20. augustil, kui tähistame taasiseseisvumispäeva. Viimsis on saanud tavaks pühitseda seda piknikuga mõisapargis, seekord korraldajaks Viimsi naiskodukaitse.

20. august paneb igal aastal mõtlema selle üle, kuidas meil on ikkagi praeguses hetkes vedanud, et saame olla vaba rahvas vabal maal. Aga muidugi ei ole see üksnes vedamine, vaid paljude enne meid elanud inimeste suur panus. Nad ei kaotanud ka kõige karmimatel aegadel unistust oma riigist. Taasiseseisvumispäeval tähistame vabadust, mille eest seisti üheskoos – hoidkem sama ühtsust ka homses päevas!

Loodetavasti oleme suve lõpuks kõik puhanud ja rõõmsad, sest sügis tuleb täis tihedat tegemist ja tööd. Lapsed lähevad kooli, täiskasvanutel lõpevad puhkused ja ootab töö. Elu kolib rohkem linna ja siseruumidesse. Las hoiab suvel ühistel koosolemistel kogetud rõõm, soojus ja ühtekuuluvustunne meid läbi sügise ja talve, uue kevadeni. Viimsi Teataja on igatahes siin, teie lugemislaua, ning pakub läbi aasta põnevaid kogukonna uudiseid ja praktilist igapäevaelu jaoks tarviliku infot.

Ilusat taasiseseisvuspäeva ja head suve lõppu!

Annika Koppel

Viimsi Teataja
toimetaja

Kohalike omavalitsuste valimised 2025

VALIMISED Kohalike omavalitsuste volikogude valimised toimuvad 19. oktoobril 2025.

Merit Renlund

vallasekretär

Kandideerimisõigus on hääleõiguslikul Eesti kodanikul ja Euroopa Liidu kodanikul, kes on kandidaatide registreerimise viimaseks päevaks saanud 18-aastaseks ja kelle püsiv elukoht, st elukoht, mille aadressiandmed on kantud Eesti rahvastikuregistrisse, asub hiljemalt valimisaaasta 1. augustil selles vallas või linnas, kus ta kandideerida soovib.

Alates 20. augustist kuni 4. septembrini saab esitada valimisliite valla valimiskomisjonile registreerimiseks.

Kandidaatide registreerimiseks esitamine algab 20. augustil. Kandidaate saab registreerimiseks esitada kuni 9. septembri kella 18-ni.

Täpsem info ning dokumentide näidised, mida on vaja esitada valimisliitude ning kandidaatide registreerimiseks, on leitav www.valimised.ee veebilehelt.

Kõik dokumendid saab esitada elektrooniliselt valimiste infosüsteemis veebiaadressil <https://vis.valimised.ee/>.

Juhul kui elektrooniliselt VISis esitamine pole võimalik, saab dokumendid

19. oktoobril tuleb sammud seada valimiskasti juurde. Foto: arhiiv

esitada ka digikonteineris e-postiga või paberkandjal valla valimiskomisjonile. Dokumente saab tuua valla valimiskomisjoni tööaegadel, aga selleks palume võimalusel helistada ette telefonil 5628 0783. Viimsi valla valimiskomisjoni tööaeg perioodil 21. augustist kuni 17. septembrini 2025 on:

- esmaspäev 10–12,
- teisipäev 14–16,
- kolmapäev 15–18,
- neljapäev 14–16,
- reede 9–12.

NB! Kahel päeval, 9. ja 11. septembril, on valimiskomisjon tööil 14–18.

Lisainfo Viimsi valla valimiskomisjoni esimehelt Merit Renlundilt telefonil 5628 0783 või e-kirjaga merit.renlund@viimsi.ee.

Lisainfot valimiste kohta saab Viimsi valla kodulehelt viimsi.ee.

VIIMSI TEATAJA VÄLJAANDMISE PÕHIMÕTTED VALIMISEELSEL PERIOODIL

■ Dokument pealkirjaga "Viimsi Teataja väljaandmise põhimõtted", mis on vastu võetud Viimsi Vallavalitsuse 13.05.2025 korraldusega nr 219, sätestab muu olulise kõrval ka ajalehe suunised valimiseelsel perioodil.

Valimiseelseks perioodiks loetakse 90 päeva enne kohalike omavalitsuste volikogude, riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimise päeva.

Eelisjärjekorras avaldatakse infolehes:

- 8.1. volikogu ja valitsuse ning valla elanikkonna huvides tegutsevate asutuste ja mittetulundusorganisatsioonide kuulutused ning teated;
- 8.2. valimistulemused valimiskomisjoni ametlike andmete alusel;
- 8.3. kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel volikogusse kandideerijate nimekirjad;
- 8.4. muu materjal, mille avaldamise vajadus tuleneb õigusaktidest.
9. **Infoleht ei osale valimiskampaaniates ega avalda poliitilist informatsiooni**, sealhulgas:
 - 9.1. teavitusi, milles kritiseeritakse ja halvustatakse poliitilise võimuga seotud osapooli;
 - 9.2. vaid võimupositsioonil oleva poliitiku või poliitilise ühenduse kiitmine;
 - 9.3. valimisperioodi eduraporteid ja otsest valimisreklaami;
 - 9.4. võimupositsioonilt tehtud üleskutseid ega vihjeid hääletada valimistel konkreetse kandidaadi, erakonna või valimisliidu poolt;
 - 9.5. erakondade, valimisliitude ja üksikkandidaatide poliitilist informatsiooni, välja arvatud punktis 10.2.2 nimetatud juhul.
10. Valimiseelsel perioodil (90 päeva enne kohalike omavalitsuste volikogude, riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimise päeva) **kehtivad järgmised erireeglid**:
 - 10.1. Piirangud avaldamisel:

- 10.1.1. infolehe toimetaja hindab kriitiliselt kõiki lehelugusid – kuidas need näivad ja toimivad valimiste kontekstis – ning ei kajasta sündmusi ega algatusi, mis võivad avalikkusele paratamatult olla tajutavad osana valimiskampaaniast (näiteks valitsuse või volikogu liikmete kohtumised kogukondadega), kuigi valimiste välisel perioodil võib see olla osa rutiinsetest tegevustest;
 - 10.1.2. infoleht ei võimenda avalikku tähelepanu valimistel kandideerivate isikute ümber – näiteks ei avalda kohalike omavalitsuste valimistel kandideerijate aramuslugusid ega intervjuusid;
 - 10.1.3. infoleht ei avalda valitsuse ega volikogu tegevuskokkuvõt-teid või eelneva perioodi saavutuste kirjeldusi;
 - 10.1.4. infoleht ei edasta avaldusi, mis puudutavad valitsuse või volikogu ja nende üksikliikmete tulevikuplaane pärast valitsemis-perioodi lõppu;
 - 10.1.5. infoleht ei kajasta valimiseelsel perioodil sündmusi ega algatusi, mille on korraldanud erakond, valimisliit või üksikkandidaat;
 - 10.1.6. infoleht ei algata teavituskampaaniaid, kui need pole objektiivsetel põhjustel just sel ajal vajalikud;
 - 10.1.7. infoleht ei avalda erakondade, valimisliitude ega üksikkandidaatide tasulist valimisreklaami ega sisuturunduse artikleid.
 - 10.2. **Kuulub avaldamisele:**
 - 10.2.1 infoleht avaldab Vabariigi Valimiskomisjoni ja valla valimiskomisjoni ametlikke teateid valimiste korralduse ning hääletamise protseduuri kohta;
 - 10.2.2. infoleht avaldab viimases valimisapäeval eelnevas lehes valla valimiskomisjoni poolt ametlikult kinnitatud info – volikogusse kandideerivate erakondade, valimisliitude valimisnimekirjade ja üksikkandidaatide andmed (kandidaadi nimi ja valimisnumber).
- Dokumendiga tervikuna saab tutvuda valla kodulehel viimsi.ee jaotuses Viimsi Teataja.

 Viimsi Teataja

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Annika Koppel, tel 5686 0007, e-post ajaleht@viimsi.ee
Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus
Trükki toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjaks.ee
Kojukanne: Eesti Post AS, tel 661 6616 E–R kell 9–20, L–P ja riigipühadel kell 9–15, e-post info@omniva.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infolehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil viimsi.ee/viimsi-teataja/arhiiv.
Ajalehe järgmine number ilmub 5. septembril. Reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 27. august.

www.viimsi.ee

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ajaleht@viimsi.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**.

Laurentsiuse päeval osalejad. Fotod: Raigo Tõnsialu

Pühitseti Prangli kirikusaali uued vitraažaknad

VITRAAŽ 9. augustil tähistas Prangli kirik oma pühaku Püha Laurentsiuse päeva. Pidulikul jumalateenistusel pühitseti kiriku uued aknad ja vitraažid.

Ott Kask
kultuuri- ja sporditöö
peaspetsialist

Jumalateenistuse viis läbi piiskop Joel Luhamets ning sellel osales üliõpilaskorporatsiooni Rotalia meeskoor ja Eesti Maaülikooli meeskoor Gaudeamus.

Kunstnik Urmo Raus on loonud vitraažid Prangli kirikusaali akendele, mis pandi paika juba 26. mail. Kiriku vitraažid on inspireeritud selle asukohast ja ruumist, lähtudes metafoorsest kristlikest sümbolitest ning saare merelisest ajaloost ja sündmustest.

Prangli ajalugu on täis merega seotud lugusid, nii imelisi pääsemisi kui ka tragöödiad. Nii on vitraažil kujutatud näiteks Eestirand – aurulaev, mis vedas 1941. aastal mobiliseeritud eestlasi Kroonlinna, sai sakslaste õhurünnakust tabamuse ja uppus Prangli lähistel. Tänu kaptenile, kes kes eiras korraldusi ja juhtis laeva laeva madalikule, pääses Eestiranna pardal olnud 3560 inimesest 2672.

Urmo Raus on lisaks maalidele ja graafikatestele loonud nüüdisaegseid vitraaže, milledest tuntuim on ehk Tar-

Eestirand vitraažil.

tu Jaani kiriku vitraažiprojekt, mis pälvis 2002. aastal Kristjan Raua preemia.

Kiriku vitraažid on inspireeritud selle asukohast ja ruumist.

Prangli kiriku akende restaureerimistöödele kulus 15 957 eurot. Sellest 10 000 eurot panustasid eraannetajad – 5000 eurot Armin Karu ja 5000 eurot kohalik ettevõtja, 2000 eurot panustas kirikukogudus mitmete kogukondlike annetajate toel ning 3975 eurot Viim-

Vitraažide autor kunstnik Urmo Raus.

Armulaud.

si vald. Vitraažide valmistamise kulud kandis Prangli Laurentsiuse kogudus. Sel aastal on restaureeritud ka kirikusaali lagi ning akendele paigaldatakse akenaluugid.

Restaureerimistööd teostas Skone Grupp OÜ, aknaraamid valmisid Kuukaar OÜ töökojas. Muinsuskaitsest järelvalvet teostas Sova Arhitektid OÜ.

Täname kunstnik Urmo Rausi, annetajaid ja EELK Prangli kogudust, koguduse juhatuse liikmeid Martin Tadjurit ja Taavi Linholmi, Margus Kirjat, EELK Prangli Laurentsiuse koguduse hooldajaõpetajat, Tarmo Ilo ja OÜ Skone Gruppi, Jaanus Vipperit ja OÜ Kuukaart, Elo Sovat ja OÜ Sova Arhitekti.

Kiriku vitraažid.

Jumalateenistuse viis läbi piiskop Joel Luhamets.

Tammede pargis valmivad esimesed kergteed

■ Tammede pargi alal on esimesed rajatised juba valmimas ning pargi piirjooned hakkavad looduses selgelt välja kujunema. Pargi üks põhieesmärke on loodusõppe ja loodusläheduse edendamine, mis kajastub ka pargi kergteede lahendustes. Parki rajatakse nii ökokruusast jalgteid kui ka drenasfaldist kergteid.

Eelmise nädala lõpus alustati pargi keskosas drenasfaldi paigaldamist. Drenasfalt on vett läbilaskev asfalt, mis aitab kergteedel jäljendada looduslähedasi lahendusi ning võimaldab vihmaveel pinnasesse imbuda. Erinevalt tavapärasest asfaldist ei sisalda drenasfalt peenosist ning seda ei tihendata teerulliga samal määral, mistõttu jääb asfalt poorsemaks. Tänu sellele kuivab drenasfaldiga kaetud tee vihmaste ilmadega kiiremini ning on kasutajatele mugavam.

Siim Jürima
teede vanemspetsialist

Drenasfaldi mahapanek. Foto: Alar Mik

Muuga jalgratta- ja jalgteed hakkab kuju võtma

■ Muuga kergtee ehitusel on kergtee ja uute bussipeatuste alused suures osas valminud. Toimuvad tehnovõrkude (sadamevesi, teevalgustus) ning asfaldialuste killustikukihtide ehitus. Asfalteerimistööd tehti juuli lõpus, lõplik tööde valmimine on planeeritud augustisse.

Ehitust kaasrahastatakse Euroopa Liidu vahenditest. Viimsi vald sai Muuga tee kergliiklustee rajamiseks toetust avaliku teedevõrgu jalgrattateede põhivõrkude ehitamise ja jalgratta parkimisvõimaluste pa-

Siim Jürima
teede vanemspetsialist

Muuga kergtee ehitus. Foto: Siim Jürima

KIK pakub toetust üleujutusohutude ennetamiseks ja leevendamiseks

■ Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) kutsub kohalikke omavalitsusi ja vee-ettevõtteid taotlema toetust üleujutusohutude ennetamiseks ja leevendamiseks.

Üleujutustega seotud riskide hinnangu põhjal kinnitas taristuminister varasema 16 piirkonna asemel 34 riskipiirkonda. Üleujutused võivad põhjustada suuri kahjusid hoonetele, põllumajandusele, taristule ja muule varale.

Toetusega saab ellu viia tegevusi nagu kaitsetammide või kaitsevalide rajamine või eemaldamine, olemasolevate kaitserajatiste ja kraavide rekonstrueerimine, kuivendatud alade veerežiimi taastamine, veekogude tervendamine (näiteks setete, taimestiku ja voolutakistuste eemaldamine vms), lammialade säilitamine ja taastamine, sh poollooduslike koosluste taastamine, jõe sootide taasavamine. Lisaks on toetatud ehituslikud tegevused, mis on vajalikud veevarustuse, kanalisatsiooni ja elektrisüsteemide kaitseks.

Toetust saavad taotleda kohaliku omavalitsuse üksus ja/või liit, kohaliku omavalitsuse asutus või selle hallatav asutus, ühele või mitmele kohaliku omavalitsuse üksusele kuuluv vee-ettevõtja ja maakondlik omavalitsusliit või arenduskeskus.

Taotlusi saab esitada kuni eelarve täitumiseni. Taotlusvooru eelarve on üle 3,6 miljoni euro. Täpsemalt saab toetuse tingimustega tutvuda KIKi kodulehel (üleujutusohu ennetamine ja leevendamine).

Liisi Reet Krünvald
kommunikatsioonispetsialist

ÜHISTRANSPOORT

1. septembrist muutuvad Viimsis ühistranspordi sõiduplaanid ja pikeneb linnaliin nr 1

1. septembrist minnakse Viimsis üle talvistele tihendatud sõiduplaanidele. Seoses paljude koolide tundide algus- ja lõpuagade muutusega muutuvad ka busside väljumisajad võrreldes kevadiste sõiduplaanidega.

Pikeneb Tallinna bussiliini nr 1 marsruut

Tallinna bussiliini nr 1 marsruut pikeneb Viimsi "Pargi ja Reisi" parklani. Seni Viimsi keskuseni sõitnud buss hakkab alates septembrist sõitma kuni Randvere-Lubja tee ringristmikuni. Liini nr 1 pikendamisega hakkab liin Viimsi valla territooriumil täiendavalt teenindama Karulaugu ja Krillimäe peatusi. Viimsi kooli peatusest hakkab buss sõitma otse mööda Randvere teed ning Ravi teele Viimsi suunal sisse ei sõida. Lõpp-peatuseks jääb Viimsist välja suuna Krillimäe peatus. Linna suunal jääb liin nr 1 teenindama ka Viimsi keskus 2 peatust. Liinile lisatakse täiendav buss, millega säilib senine väljumiste intervall. Liini pikenedamisega tekib Tallinna otseliiniga ühendus Artiumiga, Viimsi "Pargi ja Reisi" parklaga ning Tammepõllu ja Hundi tee elamupiirkondadega.

Viimsi – Tallinn koolibussiliinid lõpetavad tegevuse

2025. aasta algusest lõpetas Tallinna linn Tammneeme – Balti jaam ja Viimsi keskus – Balti jaam koolibusside kaasrahasutamise. Jaanuarist kuni juuni alguseni jätkasid koolibussid teenuse osutamist ning seda rahastas ainult Viimsi vald. Aasta-aastalt on Viimsi ja Tallinna vahele ühistranspordi ühendusi liisandunud, juurde on tulnud maakonnaliinid nr 115 ja 174, pikendatud on linnaliini nr 49 ning lisatud on täiendavaid väljumisi olemasolevatele liinidele, mille tõttu on koolibusside kasutatavus aasta-aastalt vähenenud. Koolibussi teenuse jätkamist ilma Tallinna kaasrahastuseta ei pea vald mõistlikuks ning pigem arendame tavaühistransporti.

Viimsi siseliinid arvestavad muutunud koolitundide aegadega

Septembrist teenindatakse Viimsi siseliine kümnel liinil: V1, V2, V3, V4, V4A, V5, V6, V6A, V7, V7A. Enamikes Viimsi koolides muutuvad sellest sügisest tundide alguse ja lõpuajad. Koolidelt suve alguses saadud info põhjal on IIL (MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus) liiniplaneerijad koostanud sõiduplaanid, kus on maksimaalselt püütud busside saabumise- ja väljumisaegade arvestada kõikide koolidega. Kuna muudatused on väga ulatuslikud, siis võib juhtuda, et kõik väljumised ei sobi kõigile ideaalselt, kuid ühistranspordi puhul ei ole iga sõitja erisoovidega alati võimalik kahjuks arvestada. Kindlasti tuleb septembrikuu jooksul sõitjatelt väljumiste osas palju ettepanekuid. Need kogutakse kokku ning vajadusel ja võimalusel sõitjate soovidega arvestatakse ning väljumisaegu korrigeeritakse.

Kuidas kujuneb ühistranspordi sõidugraafik?

Ühistranspordi sõidugraafikud on jaotatud kahte perioodi: nn talvine periood, mis algab kooliaasta alguses septembris, ning suvine periood, mis algab tavapäraselt pärast jaanipäeva, kui kooliaasta on lõppenud ning algab puhkuste periood. Kahe perioodi peamine erinevus seisneb selles, et suvisel perioodil on väljumisi ja liine vähem, kuna sõidunõudlus on väiksem.

Suuremad muudatused ja korrigeerimised ühistranspordi korralduses planeeritakse reeglina kooliaasta algusesse, et vältida muudatusi keset kooliaastat, mil igapäevased liikumised ja logistika on peredes paika seatud. Kooliaasta kestel saab teha väiksemaid sõidugraafikute korrigeerimisi, näiteks juhul, kui peaks muutub Prangli laevaliini graafik või tingituna liiklusoludest.

Kust leiab infot väljumisaegade ja marsruutide kohta?

Kõige mugavam viis sõitude planeerimiseks on kasutada veebikeskkondade www.iil.ee, www.transport.tallinn.ee või www.peatus.ee reisiplaneerijaid.

Sõiduplaanid leiab nii Viimsi valla kodulehelt viimsi.ee kui ka lehelt www.peatus.ee. Täiendavat infot muudatuste kohta saab IIL-ist (iil@iil.ee, tel 640 6780).

Imre Saar
kommunaalteenistuse juhataja

Algavad bussiliini nr 1 seisuplatsi ehitustööd

BUSSILIIN NR 1 Viimsi vallavalitsus kinnitas 29. juuli istungil Hundi tee 31 kinnistule rajatava busside seisuplatsi ehituse riigihanke võitja. Seisuplatsi rajamine on vajalik bussiliini nr 1 marsruudi pikendamiseks Vimka mäeni.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Haabneeme alevikus Hundi tee 31 kinnistule rajatakse linnaliini 1 teenindavate busside jaoks seisuplats, mille eesmärk on parandada ühistranspordi korraldust ja toetada seeläbi jätkusuutlikku liikuvust. Käesoleva aasta veebruaris sõlmisid Viimsi vald ja Tallinna linn hea tahte lepingu, millega alustati ühiselt ettevalmistusi bussiliini nr 1 marsruudi pikendamiseks. Viimsi vald rajab seisuplatsi ja loob tehnilised tingimused pikendatud bussiliini toimimiseks. Tallinna linn on integreerinud Viimsi "Pargi ja Reisi" parklasüsteemi Tallinna parklate võrgustikku. Lisaks on Tallinna ülesanne tagada bussiliini nr 1 pikendamiseks vajalik tugi ja ettevalmistustöö.

Viimsi vallavanema Illar Lemetti sõnul on valda pealinnaga ühendava bussiliini pikendamine kogukonna poolt kaua oodatud. "Liini pikenenud teekonnale jäävad Viimsi Artium, riigigümnaasium ja mitmed teised haridusasutused, mistõttu parandab bussiliini marsruudi pikendamine paljude viimsilaste ühistranspordi kasutamise võimalusi," ütles vallavanem.

Busside seisuplats rajatakse Hundi tee 31 kinnistule. Foto: Maa- ja Ruumiamet

Parima pakkumuse seisuplatsi ehitamiseks tegi Tallinna Teede AS. Tööde maksumuseks kujuneb kokku ligi 320 000 eurot. Tulevane seisuplats asub Randvere tee ja Lubja tee ristmiku poolses osas ning hõlmab lisaks busside parkimisalale ka uusi kõnniteid, haljasalasid ja liikluskorralduslikke lahendusi. Seisuplatsi alale on kavandatud seitse busside parkimiskohta: neli 12-meetrise tavabusside ja kolm 18-meetrise liigendabusside jaoks. Lisaks on Tallinna linnal plaanis paigaldada seisuplatsi serva teenindushoone koos bussijuhtide olmeruumidega.

Abivallavanem Alar Miku sõnul on ehitustööd kavas lõpetada septembris.

"Kuigi tööde käigus teiseldatakse osa parkla eraldussartest, on kavas uut kõrghaljastust lisada nii Jänese tee kui ka Lubja tee poolele alale. Soov on

seisuplatsi ja parkla alast kujundada haljastuse abil meeldiv liikuvus- ja teenustaristu, mida hiljem täiendatakse välisprojekti InterMod tegevuste raames," selgitas abivallavanem, kelle sõnul on plaanis ala tulevikus edasi arendada nii, et sellest kujuneks piirkonna transpordihub ehk liikuvussõlm, mis ühendab erinevaid transpordiliike ja teenuseid.

Linnaliin 1 pikeneb septembrikuust Lubja ringini. Kuniks ehitustööd seisuplatsi alal kestavad, teostavad bussid veel seisuaga kas kesklinnas või Ravi teel.

1. augustist liitus Viimsi vallas asuv Hundi tee "Pargi ja Reisi" parkla Tallinna parklate võrgustikuga, pakkudes vallaelanikele võimalust jätta oma auto turvaliselt parklasse ning jätkata teekonda Tallinna kesklinna tasuta ühistranspordiga.

Tallinna "Pargi ja Reisi" süsteem laieneb Viimsisse

PARGI JA REISI Viimsi vald käivitas alates 2020. aasta maist Randvere tee ja Hundi tee äärses parklas (Hundi tee 31, Haabneeme) "Pargi ja Reisi" süsteemi, mis seni toimis maakonna- ja valla siseliinidel. Koostöös Tallinna linnaga ühildus süsteem 1. augustist Tallinna "Pargi ja Reisi" süsteemiga, millega kaasneb tasuta sõidu võimalus lisaks Tallinna ühistranspordiga.

Jukko Noon

Tallinna linnavalitsuse kommunikatsiooninõunik

Viimsi vallavanema Illar Lemetti sõnul on Viimsi "Pargi ja Reisi" süsteemi liitmine Tallinna omaga suurepärane näide kahe omavalitsuse ühisest pingutusest leida lahendusi autostumise seotud probleemidele. "Tõhus ühistranspordiühendus ei paranda mitte ainult liikuvusvõimalusi, vaid aitab luua ka keskkonnasõbralikumaks ja tervislikumat elukeskkonda."

Tallinna ja Viimsi koostöös toimuv süsteemi laiendamine on seotud septembrist planeeritava Tallinna bussiliini nr 1 pikendamisega, mille uus marsruut hakkab ulatuma Viimsi "Pargi ja Reisi" parklani. Liini nr 1 pikendamisega hakkab liin Viimsi valla territooriumil täiendavalt teenindama Karulaugu ja Krillimäe peatusi. Linna suunal

jääb liin nr 1 teenindama ka Viimsi keskus 2 peatust. Linnaliini pikendamine ja "Pargi ja Reisi" süsteemi laiendamine on osa pikemaajaliselt kavast kujundada Randvere ja Lubja tee ääres asuvat parklast erinevate liikuvusteenuste keskus.

"Liikuvust ei saa vaadata ainult ühe omavalitsuse piirides. Sellest tulevalt peame naaberomavalitsustega ühiselt looma lahendusi, mis muudavad liikumise sujuvamaks ja keskkonnasõbralikumaks. Viimsi "Pargi ja Reisi" parklaga liitumine ja kavandatav liini nr 1 pikendamine on hea näide sellest, kuidas koostöös omavalitsuste vahel saame pakkuda inimestele mugavamat ja terviklikumat ühistranspordivõrku," ütles Tallinna transpordivald-

konna abilinnapea Kristjan Järvan.

"Pargi ja Reisi" süsteemi kasutades saab reisija mugavalt sõiduauto parkida tasuta turvalisse parklasse ning sõita Tallinna kesklinna, kasutades selleks ühistransporti. Süsteemi kasutamiseks tuleb parkida oma auto parklasse, omada Ühiskaarti, laadida sellele vähemalt 3 euro suurune tagatis ning valideerida sõit ühistranspordis. Parkimine ja edasi-tagasi sõit Tallinna ühistranspordiga on sel juhul tasuta.

Lisainfo ja juhised süsteemi kasutamiseks on kättesaadavad Tallinna kodulehel www.tallinn.ee/pargi-ja-reisi.

Viimsis asuv "Pargi ja Reisi" parkla. Foto: Imre Saar

Viimsis veavad jäätmeid Eesti Keskkonna- teenuste kahekambrilised veokid

KORRALDATUD JÄÄTMEVEDU Augusti algusest veab Viimsi vallas jäätmeid Eesti Keskkonna-teenused, kes kasutab selleks uuenduslikke kahekambrilisi jäätmeveokeid.

Bruno Tammaru

AS Eesti Keskkonnateenused
juhatuse liige

Mõnikord väidavad inimesed, et prügiauto näib panevat kõik eri jäätmeliigid – näiteks bio- ja olmejäätmed – justkui samasse autosse. Mure on väga õigustatud, aga saame kinnitada, et kui konteineris on õiged jäätmed,

siis jäätmevedaja kindlasti ei kalluta eri jäätmeliike kokku.

Juhul kui juhtute nägema autot, millesse kallutatakse eri liiki jäätmeid, on tegemist kahekambrilise autoga, mida Eesti Keskkonnateenused kasutavad alates augustist ka Viimsis jäätmete veoks.

Kahekambriline jäätmeauto näeb väliselt välja nagu tavaline prügiauto, aga tegelikult on selle sees peidus kaks eraldi kambrit, mida täidetakse ja tühjendatakse teineteisest sõltumatult. Selline la-

hendus võimaldab samaaegselt koguda ühte autosse kahte erinevat liiki jäätmeid – näiteks bio- ja segaolmejäätmeid – ilma, et need omavahel seguneksid.

Kahekambriliste autode kasutamine aitab vähendada suurte ja raskete jäätmeveokite sõitude arvu ning seeläbi ka kütusekulu ja heitgaaside hulka. Tulemuseks on väiksem liiklus- ja keskkonnakoormus.

Seega, kui näed, et üks prügiauto korjab mitut liiki jäätmeid Viimsis, siis ära arva, et veokijuht teeb midagi valesti. Tänu kaasaegsele tehnikale jõuavad kodudes sorteeritud jäätmed õigesse kohta ja suunatakse eri materjaliliikide kaupa ringlusesse, aga väiksema keskkon-
na jalajäljega.

**Viimsis vea-
vad jäätmeid
kahekambri-
lised jäätme-
veokid. Foto:**
Piret Mägi

tasub teada

Korduma kippuvad küsimused

Alates 1. augustist 2025 korraldab jäätmevedu Viimsi vallas Eesti Keskkonnateenused AS. Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud segaolmejäätmete, paberi- ja kartongijäätmete, suurjäätmete ning biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete vedu. Lisateenusena pakutakse aia- ja haljastusjäätmete, pakendite ja klaaspakendite vedu.

■ Kuidas sõlmida jäätmeveolepingut?

Jäätmeveolepingut saab sõlmida elektrooniliselt iseteeninduskeskkonnas www.keskkonnateenused.ee.

■ Kas lepingu sõlmimine on kohustuslik?

Vastavalt jäätmeseadusele on kõik kinnistud, mis asuvad korraldatud jäätmeveo piirkonnas, automaatselt liidetud jäätmeveoga. Seetõttu ei ole lepingu sõlmimine kohustuslik – jäätmevedu algab olenemata lepingu allkirjastamisest. Kui kinnistut ei kasutata aastaringelt või seal puudub elutegevus, siis tuleb taotleda vallast veost vabastust.

■ Millised nõuded on biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete üleandmisel?

Biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete üleandmine on kohustuslik kõigile, v.a registreeritud kompostijad.

NB! Uus kord alates 01.08.2025:

- Kui kinnistu on Viimsi valla jäätmeregisris märgitud kompostijaks, ei ole kohustus biojäätmeid üle anda.

- Kui majapidamine ei ole end kompostijana registreerinud hiljemalt 31.07.2025, saadab EKT automaatselt biojäätmete tühjendusgraafiku ja teenusega alustatakse.

Kompostimise registreerimine toimub elektrooniliselt Viimsi valla iseteeninduses või saates foto kompostrist kinnistu infoga e-posti aadressile aet.pold@viimsi.ee.

■ Millised nõuded on jäätmemahutitele?

Jäätmemahutid ja -majad peavad olema korrektselt märgistatud jäätmeliigi nimetusega ja kinnistu aadressiga.

■ Kuidas toimida ühise jäätmemahuti korral?

Ühise jäätmemahuti kasutamine on kulude ja ruumikasutuse mõttes mõistlik lahendus, kuid see tuleb nõuetekohaselt registreerida jäätmevaldaja regisris. Registreerimata ühiskasutuse korral võivad kinnistutele, kes tegelikult veoteenust ei vaja, hakata laekuma tühisõiduvarv. Selle vältimiseks tuleb ühise mahuti kasutamine korrektselt vormistada Viimsi valla iseteeninduses (viimsivald.ee) taotluse “Ühise jäätmemahuti kasutamine” kaudu.

■ Mis saab kollase koti teenusest ja pakendijäätmetest?

Pakendijäätmete vedu ei ole hõlmatud korraldatud jäätmeveoga ning seetõttu jätkub teenus täpselt samal viisil nagu seni.

Viimsis pakuvad tasuta pakendikoti veoteenust kaks tootjavastutusorganisatsiooni: MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO) ja Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO). Pakendijäätmeid võib jätkuvalt viia ka avalikesse pakendipunktesse.

Korterelamute renoveerimise toetusvoor ja infopäev

KODUD KORDA Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS, endine KredEx) avab 15. septembril 2025 toetusvoor, mis puudutab korterelamute energiatõhususe tõstmiseks tehtavate renoveerimistööde rahalist toetamist ning on suunatud eelkõige korteriühistutele/hoonetele, mis on tunnistatud ehitismälestiseks või asuvad muinsuskaitsealal.

Karoliine Sammal

Muinsuskaitseameti
kommunikatsioonispetsialist

Voor on avatud 30 päeva, mille järel moodustatakse taotluse esitanutest pingerida energiaeritarmimise alusel. See tähendab, et taotluse esitamise kiirus tähtsust ei oma ning eelistatud on need kortermajad, kus on mõõdetud suurim energiakasutus. Vooru kogusumma on 80 miljonit eurot, mis on hoonete suuruse

alusel jagatud viide eelarvegruppi:

- väikesed korterelamud (3–17 korterit) – 10 miljonit eurot,
- keskmised korterelamud (18–59 korterit) – 25 miljonit eurot,
- suured korterelamud (60 ja enam korterit) – 30 miljonit eurot,
- naabruskonnapõhine rekonstrueerimine – 10 miljonit eurot,
- kultuuriväärtusega muinsuselamud – 5 miljonit eurot.

Kultuuriväärtuslikele korterelamutele (s.o ehitismälestised ja muinsuskaitseala A- ja B-kaitsekategooria hooned) on ette nähtud kõrgem toetusmäär. Väikeste kortermajade puhul on toetusmäär kõikjal 10% kõrgem piirkonna baasmäärast.

Toetuste taotlemise täpsed tingimused (sh nõuded taotlejale, toetatavad tegevused, ootused saavutatavale tulemusele jms) on leitavad EISI kodulehel. Vooru eelnõuga on võimalik tutvuda kliimaministeeriumi veebilehel. Taotluse esitamise põhimõtted eelmise vooruga võrreldes ei muutu, see-

Toetust antakse ehitismälestiste või muinsuskaitsealal asuvate korterite renoveerimiseks.
Foto: EIS

tõttu ei pea eelmises voorus toetuseta jäänud ühistud oma taotluse sisu muutma.

Kuna toetuse taotlejate pingerida moodustatakse lähtuvalt hoonete energiaeritarmimise, on vaja taotluse esitamisele eelnevalt kindlasti üle kontrollida ja vajadusel ajakohastada hoone energia-

märgise arvutused ehitisregisris.

Jätkuvalt on avatud ka 2024. aasta oktoobris avatud taotlusvoor. Taotlusi saab esitada suurte kortermajade ning Hiiu- ja Põlvamaal, Saaremaal ja Ida-Virumaal asuvate kortermajade renoveerimiseks. Eelarved jäävad avatuks kuni toetusraha jätkub või 2025. aasta ok-

toobrini. Lisainfot leiab EISI kodulehelt.

Kultuuriväärtuslike korterelamute toetusvoor infopäev

15. septembril avaneb EISI korterelamute rekonstrueerimise toetusvoor, kust saab toetust taotleda ka korterelamutele, mis on ehitismälestised või kultuuriväärtuslikud muinsuskaitsealadel paiknevad hooned (A- või B-kaitsekategooria).

Selleks, et anda ülevaade toetusvoorust ja muinsuskodudele kehivatest erisustest ja toetusmäärast, korraldame infopäeva, mis toimub veebi vahendusel 22. augusti kell 13–15.

Infopäeva salvestis on hiljem järelvaadatav Muinsuskaitseameti YouTube'i kanalil.

Julgustame infotunnis osalema ja toetust taotlema, sest EISI korterelamute toetusvoor on hea võimalus muinsuskodude korrastamiseks!

Teated

Haabneeme rannatennise- ja võrkpalliväljakud

■ Haabneeme rannas on kokku 5 väljakut (nr 1, 2, 3, 4, 5), mis on kasutatavad rannatennise ja võrkpalli harrastamiseks, treeningute ja spordivõistluste läbiviimiseks. Väljakud on avatud 1. novembrini.

Väljakute kasutamine on broneerimisel tasuta kõigil viiel väljakul. Broneeringu alusel kehtivad järgmised hinnad: E–R kell 9.00–14.00 – 10 eurot/tund, E–R kell 14.00–21.30 – 12 eurot/tund, L–P kell 9.00–14.00 – 12 eurot/tund, L–P kell 14.00–21.30 – 15 eurot/tund.

Soodushind 7 eurot/tund kehtib Viimsi valla sporditegevuse toetuse saajatele ja Viimsi valla kuni 19-aastastele (k.a) suunatud huviringidele.

Aja broneerimine ning vabad ajad: viimsi.ee/broneerimine. Broneeringut võib tühistada kuni 1 tund enne broneeritud aja algust. Õigeaegsel tühistamisel kantakse broneeringu summa broneerimissüsteemi kasutajakontole tagasi. Kontol olevat summat saab kasutada järgnevate broneeringute tegemisel. Juhul kui hooaja lõpus on kontol jääk, tagastatakse see kasutaja pangakontole hiljemalt 1. detsembriks.

Broneeringust vabal ajal on väljakud tasuta vabakasutuses kõigile.

Spordivõistluste korraldamiseks tuleb taotleda Viimsi vallavalitsuselt avaliku ürituse luba.

Väljakuid haldab Viimsi vallavalitsus ning hooldab vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakond.

Lisainfo: tel 602 8801, theo.kehlmann@viimsi.ee.

Theo Kehlmann
spordi- ja liikumisharrastuse peaspetsialist

Haabneeme rannaväljak. Foto: VT arhiiv

Turismiuuring ootab osalejaid

■ Viimsilased on oodatud osalema Harju-, Rapla- ja Läänemaa turismi puudutavas uuringus “Mida arvad sina turismist oma kodukohas?”.

Harju-, Rapla- ja Läänemaa turismiorganisatsioon (DMO) soovib teada, kuidas kohalikud elinikud tajuvad turismi mõju oma piirkonnas. Anonüümses küsitluses arvamuse avaldamise kaudu saab mõjutada piirkonna turismi arengut, anda sisendit kohalikele omavalitsustele ja arendajatele ning panustada kogukonna hääle kuuldavakstegemisele regionaalpoliitikas. Iga vastus aitab paremini mõista, kuidas edendada turismi nii kogukonda kui ka keskkonda toetaval viisil.

Kõigi vastanute vahel loositakse välja spaapuhkus kahele!

Uuringu küsimustele vastamine võtab umbes 15 minutit. Uuring kestab 16. juunist kuni 15. septembrini 2025. Küsitluse viib läbi Tartu Ülikooli Pärnu kolledž koostöös Harju-, Rapla-, Läänemaa DMO-ga. Tegevust kaasrahastab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus.

Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus

Harju-, Rapla- ja Läänemaa
kohalikule elanikule

Osale turismipiirkonna
uuringus!
RAHULOLU TURISMIGA

Maa- ja ruumiameti elektrooniline enampakkumine

■ Maa- ja ruumiamet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade müümiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 03.09.2025. Täpsemat informatsiooni saab maa- ja ruumiameti kodulehelt www.maaruum.ee või oksjonikeskkonnast veebiaadressil <https://riigimaooksjon.ee>.

Maa- ja Ruumiamet

Hispaania teetigudest – ikka veel, sest võitlus kestab

VÕÖRLIIK Tänavune suvi on Hispaania teetead pea kõikjal inimestele peavalu valmistunud oma tohutult kiire levikuga. Teada on, et me nendest ei pääse, seega räägime tigudest veel.

Hispaania teeteo munad on valkjad, umbes 3 mm läbimõõduga pallikesed, mis on väga sarnased väetisegraanulitega, mistõttu ei ole neid lihtne istikute mullapallidest tuvastada. Näkja munad on siiski veidi läbipaistvamad ja tavaliselt kobarana koos. Munad muutakse 20–30 (40) kaupa kõdukihi alla, kompostihunnikusse, varjulistes niisketes kohtadesse. Paljunemiseks pole näkjal liigikaaslast vaja. Munadest kooruvad noored näkjad 3,5–5 nädala pärast ja suguküpsuse saavutavad st on võimelised munema juba 6 nädala pärast. Üks isend võib muneda kuni 400 muna.

Ära too oma aeda lilli ja pöösaid piirkondadest, kus elavad võõrliigid!

Kui ostad istikuid ja kahtlustad, et seal võib olla võõrnäkjate mune, pane istik 5 nädalaks karantiini – seo mullapalli ümber kilekott, kinnitades selle tihedalt ümber istiku varre, ja kontrolli aeg-ajalt, kas kilekoti sees on muna-dest koorunud näkjad.

Hoia istikut sobivas kohas (valgus, temperatuur) ja kasta.

Ära vii aia- ja haljastusjätmeid oma kinnistult välja metsa alla või mujale võrastele kinnistutele. Aiajätmed tuleb kompostida oma aias või tellida nende äravedu jäätmevedajalt või viia ise jäätmejaama. Uuringud näitavad, et üheainsa jäätmeühiku sees võib areneda terve näkjate koloonia, mis levib sealt edasi aedadesse ja loodusesse. Lisaks võivad haljastusjätmetega levida ka teised kahjurid ja taimahaigused ning muud võõrliigid, mis ohustavad meie koduaedu ja kohalike ökosüsteeme.

Vaata kindlasti ostetud istikute mullapallid hoolikalt läbi ja hävita leitud munad.

Inspekteeri regulaarselt oma aeda ja kontrolli, kas seal leidub võõrnäkjad.

Panusta kodukandi võõrliigi korjalgutusse.

Tõrje

Õpi selgeks, millised on meie kodumaised liigid ja millised võõrliigid ning tõrju viimaseid.

Korja pidevalt ära täiskasvanud näkjad, sest iga isend võib muneda väga

Tunnused, mille abil Hispaania teetigu määrata. Joonis: Keskkonnaamet

Hispaania teeteo munad. Foto: Wikimedia Commons

suure hulga (kuni 400) mune. Parim aeg korjamiseks on hommikul ja õhtul, kui maapind on kastemärg, ning pärast vihma.

Õpi selgeks, millised on meie kodumaised liigid ja millised võõrliigid ning tõrju viimaseid.

Kontrolli regulaarselt aias varjulisi ja niiskeid kohti, mida soe õhk ja päike lihtsasti ei kuivata. Korista lehehunnikud, kaeva kompostihunniku pealmine kiht sügavamale, võimalusel lõika lopsakate taimede ja pöösaste alused puhtaks. Niida muru.

Terrassialused, kasvuhuone servad, kõrge ja niitmata rohi, kaevuääred jms kohad on näkjatele sobivad peitumise- ja munemispaidad. Pea aga mees, et mida vähem on lehe- ja kompostihunnikuid ning muid varjupaiku, seda vähem on ka meie looduslikel liikidel elukohti (mh siilidel).

Näkjate kokkumeelitamiseks võid kasutada õllelõkse, arbuusikoori ja

Tunnused, mille abil võõrliiki mustpeanäkjat määrata. Joonis: Keskkonnaamet

Haljastusjätmed on hea paik tigudele arenemiseks. Foto: Alar Mik

muid mahlaste köögiviljade jääke, kust neid siis on lihtsam kokku koguda. Paiguta meelituskohtade lähedusse näiteks lauajuppe, mille alla saavad näkjad päeval peituda. Sealt on neid lihtne üles leida ja ära korjata.

Suhtle kindlasti naabritega, et ka nemad korjaksid oma aedades näkjad kokku. Koostöö annab parema tulemuse.

Kindlasti hukka kõik korjatud isendid ja leitud näkjamunad!!! Kõige loodus- ja loomasõbralikum hukkamisviis on ämbrisse kogutud isenditele keeva vee pealekallamine. Sel viisil surevad loomad kõige kiiremini, loodusesse satub vähem keemiat ja alles jäänud biomassi võib kallata aias olevasse auku või panna kompostihunnikusse või pärast vee pealt äranõrutamist panna paksemasse kilekotti ja olmeprügisse. Surnud näkjad võib panna biokilekottiga ka biojätmetesse.

Kindlasti ära vii elusaid võõrnäkjad kaitseala metsa või teistele kinnistutele. Võõrliiki ei tohi levitada!

Võimalusel soodusta aias võõrnäkjate looduslikke vaenlasi, kes söövad näkjamune ja ka roomavaid isendeid – kohalikud näkjaliigid, suuremad mardikad, linnud, siilid, kahepaiksed.

Võimalusel väldi teomürkide kasutamist. Teomürgid ei ole võõrnäkjate tõrjumisel kuigivõrd mõjusad ja nende kasutamisel hävitad hoopis kohalike kasulikke liike. Mürgide kasutamisel jälgi pakendil toodud juhtnõude. Mürgide veekogudesse jõudmisel võib see hakata mõjutama sealseid ökosüsteeme ning sealt algavaid toiduahelaid.

Võõrliikidele sarnased kodumaised teod

- Suur seatigu – helehallist hallikas-pruunini tumedamate triipude ja laikudega näkjas, kel on muustriline ka mantlikilp. Tegemist on suure näkja-ga (15–20 cm).
- Must seatigu.
- Kollane seatigu.

Keskkonnaamet

Leo Tedremäe mälestuspink kutsub istuma ja meenutama

MÄLESTUS Viimsi huvikeskuse juurde on paigaldatud Viimsi elukeskkonna kujundaja ja kunagise Pirita lillikasvatuse näidissovhoosi direktori Leo Tedremäe 90. sünniaastapäevale pühendatud mälestuspink.

Kersti Bocicaut

Viimsi huvikeskuse turundusspetsialist

Pirita lillikasvatuse näidissovhoos oli nõukogude ajal omal alal vaieldamatu tipp. 6. veebruaril 1963. aastal määrati toonase aiandussovhoosi direktoriks Leo Tedremäe, kes juhtis majandit selle likvideerimiseni 1998. aastal. Pärast Viimsi kolhoosi ja Pirita aiandussovhoosi ühinemist oli majandi suuruseks 1667 ha. 1967. aastal muudeti aiandussovhoos näidismajandiks. 1960. aastate lõpus algas sovhoosis hoogne ehitustegevus. 1969. aasta lõpuks valmisid esimesed 400 m² suurused kasvuhooned, hiljem juba 600 ja 1200 m² suurused. Kasvuhoonetes kasvatati lilli müügiks, põhiliselt Tallinna vajaduseks. Sovhoos ehitas kolm 60 korteriga elamut ja hulga väiksemaid maju. Aiandussovhoosil oli oma automajand ja töökojad.

1978. aastal oli sovhoosil 1206 ha maad, lilli kasvatati nii avamaal (12 ha) kui ka katmiklalal (2,6 ha), lilleseemneid 10 hektaril. Lillesibulaid paljundati 2,8 miljonit tükki. 1989. aastal kasvatati ca 2,9 miljonit lõikelille, 1,76 miljonit potilille ning ligi miljonistikut. Tollal töötas ettevõttes 520 töötajat.

Pirita lillikasvatuse näidissovhoosi algatusel kujunesid traditsiooniks

Leo Tedremäe 90. sünniaastapäevale pühendatud mälestuspink Viimsi huvikeskuse juures. Fotod: Kersti Bocicaut

rahvusvahelised lillepeod Tallinna linnahallis. Direktor Leo Tedremäe oli käinud Soomes ja talle meeldis seal nähtud lilleseadajate esitus – konkurss, kus võistles kümmele korraldajale. Leo Tedremäe ja samal ajal mängis klaveril taustaks pianist. Tedremäe arvamus, et ka meil võiks midagi taolist olla. Esimesel lillepeol osales 15 võistlejat, kõik Eestist. Rahva huvi ürituse vastu oli aga ootamatult suur – kõik 3000 istekohta olid hõivatud ning kokkuleppel tuletõrjevalvega seisis 1500 pealtvaatajat istmeridade taga. Üritus tutvustas lillikasvatuse ja lilleseadmiskunsti saavutusi ning aitas kaasa info ja kaubasidemete laiendamisele. Lillepeod koosnesid lillenäitusest, aiandusteh-

nika ja -tarvete ülevaatest, lilleseadekonkurssidest ning nende raames toimunud kontserdist.

Sotsialistliku majandussüsteemi kokkuvarisemine ning Eesti iseseisvuse taastamine muutis kardinaalselt seniseid tingimusi. Vene turu ja odava tooraine kadumine sundis meie ettevõtteid uutest oludest ümber kohtanema. 1990. aastail sattus ettevõtte majandusraskustesse ning 1998. aastal lõpetas tegevuse. Seejärel läks hoone kohaliku omavalitsuse kasutusse, kus tänini tegutsevad Viimsi vallavalitsus ja huvikeskus.

1985. aastal pälvis Leo Tedremäe Eesti NSV teenelise agronoomi aunimetuse.

Randvere kooli direktoriks valiti Piret Tislar

KOOLIJUHT 11. augustil alustas Randvere kooli direktorina tööd Piret Tislar, kellel on pikaajaline kogemus haridusvaldkonnas.

Vallavanem Illar Lemetti sõnul eristus Piret Tislar (pildil) teistest kandidaatidest oma tausta ja visiooniga. "Piretil on haridusvaldkonnas laiapõhjalised kogemused, mida toetavad tema tugevad teoreetilised teadmised. Ta jättis komisjonile väga hea mulje ning usun, et Randvere kool on saanud endale väga hea juhi, kes aitab haridusasutusel areneda ja liikuda suunas, mis sobib kõigile osapooltele. Soovin Piretile edu uues ametis," ütles vallavanem Illar Lemetti.

Pireti enda sõnul kinnistus tema otsus komisjoniliikmetega toimunud vestlusel, mille käigus oli tunda üksteisemõistmist ja samaseid arusaamu. "Kuigi haridussüsteem meeldib mulle kõigis oma valdkondades, siis üldhariduses tunnen end kõige kodusemalt. Ja kui koolis on ka erilised lapsed, siis on mu süda võetud. Hästi toimiv kaasav haridus on üsna väljakutsete rohke, kuid selle õnnestumisest saadav rõõm selle võrra suurem. Loodan Randvere kooliperega peagi lähemalt tutvavaks saada ja koos ühisele teekon-

nale minna, et jõuda koolini, kus kõigil on hea olla."

Augustis tööd alustanud uue koolijuhhi sõnul hindab ta kõrgelt hästi hoitud ja toetatud suhteid. "Usun, et muutuste tuultes olnud haridusasutus vajab esmalt rahuaega, stabiilsust ja ühiste väärtuste selitamist. Väljakutseid jagub hariduses alati.

Oluliselt pean koolikultuuri kujundamist, kus üksteist kuulatakse, mõistetakse ja tugevdatakse koostöös. Edasi – hoides nii iseenast kui ka kaasteelisi. Seetõttu on kogukonnakoolis eriti olulised partnerid, lisaks headele kolleegidele, lapsevanemad ja nende esindajad hoolekogu ning ka kooli pidaja."

"Oma olulisemad õppetunnid hariduses omandasin koolijuhina Porkunis," ütleb Piret. "Eriliste laste paku- tav haridus on midagi sellist, mis sobib tegelikult kõigile. See on kaasav, koostööne, personaalne, märkav ja hooliv haridus. Märkas, et Randvere kool on omandanud hea kooli edendaja tunnustuse. See Tartu ülikooli eetika- keskuse eest veetav programm on olnud ka minu fookuses Porkuni koolis."

Pireti sõnul saab head kooli juhtida ühiste kokkulepitud väärtuste kaudu. "Mulle väga meeldib, et ka Randvere koolis seda soositakse ja hinnatakse.

Piret Tislari CV

- Kehra Lasteaia direktor (2023–2025)
- Porkuni Kooli direktor (2019–2023)
- Kuusalu Keskkooli tugikeskuse juht (2015–2019)
- Eesti E-tervise sihtasutuse kontori juhataja (2010–2015)
- Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse projektijuht (2008–2011)
- Sihtasutuse Innove koordinaator (2004–2008)
- Lisaks sellele on Piret Haridus- ja Noorteameti hindamiskspert üldhariduse valdkonnas. Ta on olnud kaasava hariduse külaliselektor Tartu Ülikoolis ning alusharidusjuhtide mentor Tallinna Ülikoolis.
- Piret Tislar omab kahte magistrikaadi: eripedagoogikas (2016) ja haridusinnovatsioonis (2024).

Samuti hindan kõrgelt teadus- ja töendus- põhiseid lähenemisi, mille näiteks on Randvere koolis kasutusel olevad Roheline kool ja VEPA-metoodika," ütles Randvere kooli uus direktor.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Teated

Anna oma vanavanem üles!

■ Kutsume üles peresid ning organisatsioone esitama kuld- ja teemantpulmi tähistavate paaride, imeliste vanaemade ja vanaisade kandidaate, et tunnustada neid 14. septembril Viimsi Artiumis toimival vanavanemate päeva kontserdil ja vastuvõtul.

Ootame infot vanaemade ja -isade ning nende abielupaaride kohta, kellel on täitunud või täitub 2025. aastal 50 või 60 kooselu aastat.

Väike jutuke neist saatke hiljemalt 20. augustiks Viimsi hoolekandekeskuse kooridnaatori e-posti aadressile marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee või helistage telefoninumbril 5647 0834.

Eelmisel aastal pälvisid tunnustuse viis vanaema, kaks teemantpulmapaari ja neli kuldpulmapaari. Kindlasti on tunnustust väärivad vanavanemaid veel!

Piret Mägi

kommunikatsiooni peaspetsialist

Rahvusvahelisel folkloorifestivalil Põhja- Makedoonias

■ Randvere kooli ja Randvere Tantsupere rahvatantsijad osalesid 11.–15. juulil Põhja-Makedoonias rahvusvahelisel folkloorifestivalil "Ohrid Pearl".

Delegatsiooni kuulusid Randvere kooli tantsijad, Tantsupere noorte- ja naisrühma tantsijad, kelle juhendajaks on samuti Anli Aja, ning saatjad ja fännid, kokku pea 70 inimest. Üles astuti kahel õhtul koos rahvatantsijatega Serbiast, Montenegrost, Põhja-Makedooniast, Türgist, Austraaliast, Mehhikost, Poolast, Kreekast ning Bosnia ja Hertsegoviinast. Etteasted võeti soojalt ja suure aplausiga vastu ning kaunid rahvariided äratasid tähelepanu.

Lisaks jäi aega ka kauni linnaga tutvuda, võeti ette laevareis Ohridi järvel, käidi ujumas ja söödi palju jäätist, sest ilmad olid suviselt kuumad.

Suured tänud kõigile tantsijatele, peredele, saatjatele ja juhendajale Anlile, kes meie rahvatantsijatele sellist suurepärase võimalust igasuvise- ltpakub!

Liina Savolainen

Randvere kooli huvijuht

Anli Aja

tantsurühmade juhendaja

Rahvusvaheline seltskond – randverelased koos Mehhiko tantsijatega. Foto: erakogu

Laiaküla külaseltsi üldkoosolek

■ Laiaküla küla ja külaseltsi üldkoosolek toimub 7. septembril kell 12 ning samal ajal saame nautida noorte korraldatud Magusalaata. Koguneme samal kuusega ringteel (59.470097, 24.920639), kus iga aasta septembrikuu esimesel pühapäeval.

Kõik Laiaküla alaealised ettevõtjad on väga oodatud Magusalaada- le ostma ja müüma. Varasemalt on müüdnud nii küpsetatud kui ka külmutatud, leidunud on nii kantut kui ka täiesti uusi. Kauplemisel kehtib endiselt tuntud koomiku maksetingimus "In god we trust others pay cash" (J. Shepherd, 1966). Loodame, et pisematele on vanemad kassa- ja kokaabiks, ülejäänud publik toetab kohalikke ettevõtjaid oma kohal- olu ja panusega.

Kord aastas peame küla koosolekut, kus arutame tehtut ja edasisi plaane.

Laiaküla külaseltsi ja küla ühendatud üldkoosoleku päevakord:

- Laiaküla tegude tunnustamine (Kristiina Kägu),
- külaseltsi aruanne (Tiit Villig),
- külavanema tööaruanne ja valimistest (Kristiina Kägu),
- Laiaküla Külaseltsi MTÜ juhatusest (Margus Klementsov),
- muud küsimused.

Publiku tungival soovil pandi programmi tagasi rippumise võistlus. Kategooriaks on mehed ja naised. Vajadusel loome kohapeal klasse juurde, näiteks nooremate vanuseklasside osas.

Loe lähemalt: <https://laiakyla.ee/blog/magusalaat-ja-uldkoosolek-2025>.

Laiaküla Kristiina

uus vallakodanik

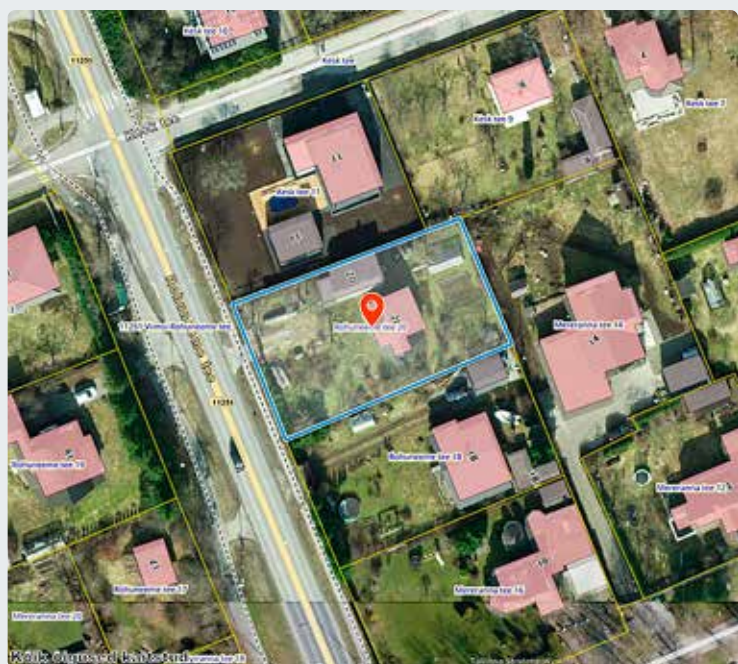
■ Iveli ja Harlet Leitil sündis 29. juunil poeg **Keron Rasmus Leit**.

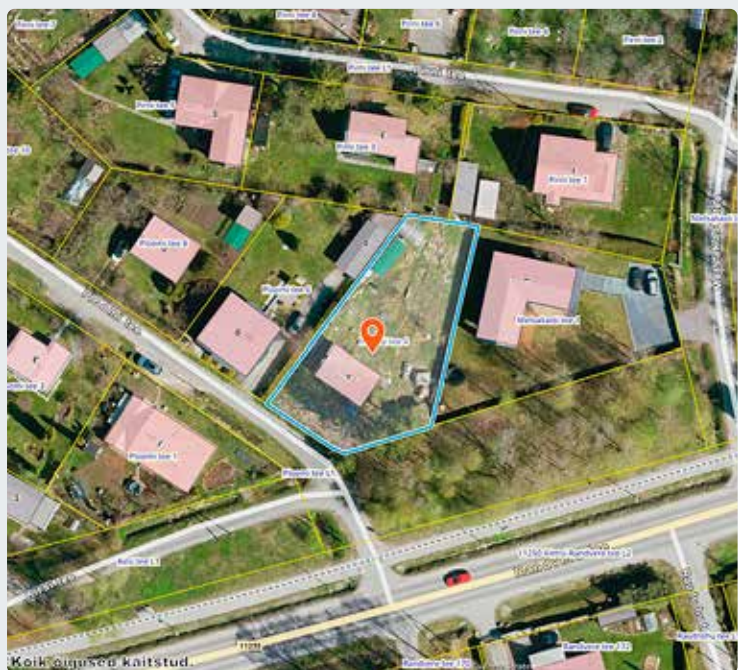
Projekteerimistingimused

■ **Pringi küla, Ristikheina tee 2** – projekteerimistingimused detail-planeeringu arhitektuuringimuste täpsustamiseks. Taotletakse katuselalde muutmist, ühekorruselisele hoonemahule lamekatust.

■ **Haabneeme alevik, Rohuneeme tee 20** – projekteerimistingimused uue üksiklamu püstitamiseks. Kinnistul asuva aiamaa asemele soovitakse ehitada uus üksiklamu.

■ **Metsakasti küla, Ploomi tee 4** – projekteerimistingimused uue üksiklamu püstitamiseks. Kinnistul asuva aiamaa asemele soovitakse ehitada uus üksiklamu.

Projekteerimistingimuste andmine on korraldatud avaliku menetlusena ehitusseadustiku § 31 lõike 1 alusel. Omapoolne seisukoht projekteerimistingimustele avatud menetluse raames, vastavalt ehitusseadustiku § 31 lõike 4, 5 ja 6 alusel, on kõigil puudutatud isikutel ja maaomanikel võimalik esitada e-posti aadressile ehitus@viimsi.ee. Arvamuste esitamise tähtaeg on 25.08.2025.

Projekteerimistingimuste eelnõuga on võimalik tutvuda Viimsi valla veebilehel.

ÜLDPLANEERINGU infokiri XXVII

Viimsi poolsaar linnulennult. Foto: Allar Lehtsalu

PLANEERING 5. jaanuaril 2023 algatas Vabariigi Valitsus üleriigilise planeeringu “Eesti 2050” ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise.

Endrik Mänd
peaarhitekt

Planeeringu koostamine on jõudnud alusuuringutele tugineva esmase ruumilise visioonini, mida tutvustati sel kevadel ja suvel avalikel aruteludel üle Eesti ning selle eluoluga saab tutvuda veebilehel <https://www.riigiplaneering.ee/uleriigiline-planeering/uleriigiline-planeering-eesti-2050>.

Esmakordselt on üleriigilise planeeringu üheks kandvaks teemaks asustuse üleriigiline suunamine. Uuringud näitavad, et seniste trendide jätkudes kahaneb aastaks 2050 elanikkond enam kui pooltes omavalitsustes rohkem kui 25 protsenti, samas kui Tallinna ja Tartu ümbruses ületab kasv 50 protsendi piiri. Selline rahvastiku ümberpaiknemine on tõsiseks väljakutseks riigi majandusliku toimetuleku, loodusressursside, näiteks puhta joogivee jagunemise, ning toidu- ja energiajulgeoleku, aga ka sõjalise julgeoleku seisukohast.

Planeeringu koostajad eelistavad asustuse suunamisel stsenaariumi, mis toetuks regionaalsete keskuste – Tallinn, Tartu, Pärnu, Ida-Viru linnastu, Rakvere, Viljandi, Võru, Kuressaare, Paide ja Haapsalu – majanduslikult tugevate ettevõtluskeskkonna arengu edendamisele. Neil linnadel on piisav võimekus pakkuda töökohti ja teenu-seid nii enda kui ka ümbritsevate piirkondade inimestele ning leevendada pealinnastumisega kaasnevaid soovimatuid mõjusid. Siinkohal on paslik meelde tuletada, et regioonikeskustest vaid kolme esimese elanike arv on suurem kui Viimsi vallas.

Uuringutes toodu kinnituseks võib lugeda hiljuti Delfi Ärilehes ilmunud artiklit “Põgenemine Tallinnast. Piir-

konnad, kus elu on pealinnast ahvatlevam”. Ärge laske end pealkirjast eksitada – jutt käib siiski elamuehituse survest “kuldse ringi” valdades Rae, Saue ja Harku valdade näitel. Kui- gi valdade juhid kiidavad artiklis üldplaneeringute kehtestamisel ja jõustamisel tehtud tööd, toovad nad ühtlasi esile ka kaasneva vajaduse sammu pidada investeeringutega lasteaedadesse ja koolidesse ning koondada uusarendusi transpordisõlmede, näiteks rongipeatuste lähedusse, et leevendada survet kohalikule teedevõrgule. Tähelepanelik lugeja leiab ekspertide kommentaaridest siiski selgeid viiteid nii pealinnastumise kui ka sellega kaasneva uue valglinnastumislaine ohtudele.

Üldplaneeringu koostamise ajakavas oleme jõudnud kooskõlastamise etapi lõppu.

Julgen väita, et koostatav Viimsi valla üldplaneering on esimene kohaliku omavalitsuse strateegiline planeerimisdokument, milles piirkonna ruumilist arengut nügitakse vastutustundlikult üleriigilise planeeringu eesmärkidega samas suunas. Tegelikult astume ehk isegi sammukese eespool, sest sõnastasime üldplaneeringu lähteseisukohad veel enne üleriigilise planeeringu algatamist ning loodame varem jõuda ka planeeringu kehtestamiseni.

Soovime Viimsis aeglustada elanikkonna liikkiiret kasvu, tugevdada vallakeskust, et parandada teenuste ja töökohtade kättesaadavust kohalikele elanikele, võtta taas kasutusele lagunenu- nud tööstuslikku ja ühiskondlikku ehituspärandit, samas laiendamata ehitatud keskkonda looduskeskonna arvelt, aktiveerida ja ühendada valla elukeskkonnaga sadamaalad, arendada liikuvuskeskkonna parandamiseks rööbastransporti ja palju muud.

Vastuseks neile, kes kahtlustavad, et valitud planeerimispõhimõtted juh- tuvad NIMBY (mitte minu tagaaias!) sündroomist, väidan vastupidist – viimsilaste “tagaaias” võiks ja peaks järgmise paari kümnendi jooksul toimuma nii mõndagi, mis edendaks viimsilaste elukeskkonna kvaliteedi edenemist, mitte ei süvendaks olemasolevaid ruumilise keskkonna murekohti.

Eeltoodud loetelu annab ka üsna ammendava ülevaate ruumilise planeerimise põhimõtetest, mille rakendamist asustuse suunamisel peavad vajalikuks ka üleriigilise planeeringu koostajad, et liikuda tasakaalustatud ja jätkusuutliku ruumilise arengu suunas kogu Eestis. Seega võib öelda, et kui üleriigilise planeeringu kehtestamisel lepitakse kokku, mida peaks tulevas- tele põlvetele parema elukeskkonna kujundamiseks tegema, siis Viimsi valla üldplaneeringu kehtestamisel lepime kokku, kuidas seda teha. Viimsi on üldplaneeringuga eeskujuks teistele.

Üldplaneeringu koostamise ajaka- vas oleme jõudnud kooskõlastamise etapi lõppu. Suvi möödus teiselt, toimu- nud on mitmed täpsustavad kohtu- misi maaomanikega. Hetkel käib veel kirjavahetus ametiasutustega ja üldplaneeringusse viiakse sisse asutuste poolt soovitud täiendusi. Pärast kooskõlastuste laekumist liigub üldplaneering vastuvõtmise faasi. See tähendab, et üldplaneering on saavutanud piisa- va valmidusastme, et seda võib esitle- da kogukonnale ja laiemale avalikkusele. Vastuvõtmine ongi kinnitus selle kohta, et üldplaneering vastab õigus- aktidele ning et seda on koostatud vas- tavuses vallas kokku lepitud ruumilise arengu eesmärkidega. Samuti on vas- tuvõtmine kinnitus selle kohta, et üldplaneeringu koostamisel on võetud arvesse keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi.

Vastuvõtmisele järgneb veel ka keh- testamise etapp. See tähendab, et pla- neering ei ole veel “lukus”, vaid olulis- tes aspektides jätkuvad nii maaoma- nike kui ka teiste asjaosalistega kohtu- mised ning vajadusel lahenduse täp- sustamine.

Detailplaneeringud

DETAILPLANEERINGUTE ALGATAMINE

■ Viimsi Vallavalitsus võttis 08.07.2025 vastu korralduse nr 285 “Randvere küla, reformimata riigimaaks oleva Roostiku rand, Randvere rand 1 ja osaliselt Kirikaia tee 24 katastriüksuste detailplaneeringu algatamine, lähteseisukohtade kinnitamine ja detailplaneeringu koostamiseks lepingu sõlmimine”.

Roostiku rand (89001:001:1662, sihtotstarbeta maa 100%, pindala 9863 m²), Randvere rand 1 (89001:001:1022, üldkasutatav maa 100%, pindala 15 465 m²) ja osaliselt Kirikaia tee 24 (89001:010:3010, elumumaa 100%, pindala 12 180 m²) katastriüksuste (kü) detailplaneeringu (DP) algatamise eesmärk on tagada kallasraja läbitavus ja avalik kasutus Kirikaia tee 24 kü-l läbi jalakäijate silla planeerimise vastavalt kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduse § 5 lg 1, selgitada välja tingimused Roostiku rand kü munitsipaliseerimiseks ning ühtlasi lahendada üldplaneeringukohane supelranna ala ja määrata vajadusel supelranna teenindamiseks vajalikud rajatised, arvestades looduslikke tingimusi. DP-ga ei kavandata hooneid. DP ala pindala on kokku ligikaudu 28 637 m². DP on Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu kohane. Vajalikud uuringud: topo-geodeetiline uuring, dendroloogiline uuring (juhul, kui kõrghaljastuse lähedusse kavandatakse rajatisi).

■ Viimsi Vallavalitsus võttis 22.07.2025 vastu korralduse nr 301 “Haabneeme alevikus Kähriku tee elumukvartali detailplaneeringu algatamine ja lähteseisukohtade kinnitamine”.

DP ala asub Haabneeme aleviku põhjaosas ning piirneb põhjast ulatusliku metsaalaga – Viimsi metskond 79 katastriüksus. Idast ja läänest piirneb planeeringuala hoonestatud väikeelamukruntidega ning lõunast Nurme

põik L1 katastriüksusega. DP-alasse kuuluvad: Kähriku tee, Kähriku tee 1, Kähriku tee 2, Kähriku tee 3, Kähriku tee 4, Kähriku tee 5, Kähriku tee 6, Kähriku tee 7, Kähriku tee 8, Kähriku tee 9, Kähriku tee 10, Kähriku tee 11, Kähriku tee 12, Kähriku tee 13, Kähriku tee 14, Kähriku tee 15, Kähriku tee 16, Kähriku tee 17, Kähriku tee 18, Kähriku tee 19, Kähriku tee 20, Kähriku tee 22, Kähriku tee 24, Kähriku tee 26, Kähriku tee 27, Kähriku tee 28, Kähriku tee 29, Kähriku tee 30, Kähriku tee 31, Kähriku tee 32, Kähriku tee 33, Kähriku tee 34, Kähriku tee 36, Kähriku tee 37, Kähriku tee 38, Kähriku tee 41, Kähriku tee 1a, Kähriku tee 5a, Kähriku tee 6a, Kähriku tee 9a, Kähriku tee 10a, Kähriku tee 13a, Kähriku tee 14a, Kähriku tee 17a, Kähriku tee 18a, Kähriku tee 21a, Kähriku tee 22a, Kähriku tee 25a, Kähriku tee 26a, Kähriku tee 27a, Kähriku tee 30a, Kähriku tee 31a, Kähriku tee 33a, Kähriku tee 34a, Kähriku tee 37a ja Kähriku tee 41a, Nõmme tee 9, Nõmme tee 11, Nõmme tee 11a, Nõmme tee 12, Nõmme tee 14, Palumetsa tee 10, Palumetsa tee 11, Salumetsa tee 11, Salumetsa tee 12. Planeeritava ala ligikaudne suurus on 8,0 ha. Planeeringualal kasvab kõrghaljastus.

DP-ga määratakse üksikelamukruntidele ehitusõigus 1 üksikelamu ja abihoone ehitamiseks. Juurdepääs planeeringualale tuleb lahendada Nurme põigust ja Nõmme teelt ning planeeringuala elamukruntidele läbi rajatava Kähriku tee. Pärast Kähriku tee väljaehitamist tuleb tagada kõigile elamukruntidele juurdepääs Kähriku teelt ning likvideerida ajutised juurdepääsuteed.

DP on üldplaneeringu kohane, DP-ga muudetakse planeeringualal kehtivat Kase mü DP-d (kehtestati Viimsi Vallavolikogu 10.04.2001 otsusega nr 87). DP koostamiseks on vajalikud topo-geodeetiline uuring ja dendroloogiline uuring.

Korralduste terviktekstidega saab tutvuda Viimsi valla kodulehel: <https://www.viimsi.ee/teenused/planeeringud/detailplaneeringud/algatatud-detailplaneeringud>.

Kohanime määramine

Vastavalt Viimsi Vallavolikogu 15.12.2015 määruse nr 25 “Viimsi valla kohanimede määramise kord” § 4 lõigetele 1 ja 2 avaldab Viimsi Vallavalitsus kohanime määramise kavatsuse kohta eelteated ja kohanime määramise kohta teate:

EELTEATED

■ Tammneeme külas olemasolevale liikluspinnale kohanime määramine. Planeeritav kohanimi: **Veski-mäe tee**.

■ Lubja külas **Pärtlekesa tee** liikluspinna ruumikuju pikendamine.

TEADE

■ Viimsi Vallavalitsus võttis 08.07.2025 vastu korralduse nr 286 “Miiduranna küla, Laeva tee liikluspinna ja terviktee ruumikujude muutmise, uutele planeeritavatele liikluspinnale ja tervikteele uue kohanime ja ruumikuju määramine ning Laeva tee 4 katastriüksusele ja selle hoonetele koha-aadresside määramine. **Uus kohanimi: Tulelaeva tee**”.

Lisainfo Viimsi valla kodulehel www.viimsivald.ee/kohanimi.

Vehema tee kergliiklustee ja ülekäiguraja projekteerimistingimuste eelnõu avalikustamine

■ Viimsi Vallavalitsus on koostanud Vehema tee kergliiklustee ja ülekäiguraja (lõigus Suur-Kaare tee kuni Kesk-Kaare tee) ehitusprojekti koostamiseks projekteerimistingimuste eelnõu ja viib selleks läbi avaliku menetluse. Projekteerimistingimustega kavandatakse Suur-Kaare tee ja Kesk-Kaare tee vahelisele lõigule 2 meetri laiune kergliiklustee koos ülekäigurajaga.

Omapoolne seisukoht projekteerimistingimustele avatud menetluse raames, vastavalt Ehitusseadustiku § 31 lõike 4, 5 ja 6 alusel, on kõigil puudutataval isikul ja maaomanikel võimalik esitada kümne päeva jooksul e-posti aadressile kommunaal@viimsi.ee. Arvamuste esitamise tähtaeg on 29.08.2025.

Projekteerimistingimuste eelnõuga on võimalik tutvuda Viimsi valla veebilehel.

Siim Jürima
teede vanemspetsialist

Muuga külas Muuga tee, Kasekännu tee, Kordoni tee, Kuusekännu tee, Lepakännu tee, Mustasauna tee, Piirivalve tee, Tamme-kännu tee, Kungla tee ja Pihlamarja tee piirkonda uue sidetrassi rajamise kohta koostatud projekteerimistingimuste eelnõu avalikustamine

■ Viimsi Vallavalitsusele esitati projekteerimistingimuste taotlus Muuga tee, Kasekännu tee, Kordoni tee, Kuusekännu tee, Lepakännu tee, Mustasauna tee, Piirivalve tee, Tamme-kännu tee, Kungla tee ja Pihlamarja tee piirkonda uue sideliini rajamiseks, huvitatud isikuks on Radionet OÜ. Planeeritava tegevusega soovitakse rajada tänavatele uus sidekanalisatsioon ja sideliin ning selle kaudu osutada täiendavat sideteenust. Käesolevaga avalikustab vallavalitsus eelnõu, millele on kohalikel elanikel võimalik esitada arvamusi ja ettepanekuid.

Vallavalitsus viib menetluse läbi avatud menetlusena ja avalikustab projekteerimistingimuste eelnõu valla kodulehel. Projekteerimistingimuste eelnõuga on võimalik tutvuda Viimsi valla veebilehel.

Menetluse eesmärk on anda tingimused uue sideliini rajamise kohta ehitusprojekti koostamiseks. Planeeritud tegevusega soovitakse osutada piirkonnas täiendavat sideteenust. Sideliin on planeeritud valdavalt munitsipaalomandis olevatele transpordimaadele, millele lisaks on sideliin planeeritud eraomandis olevatele Kasekännu tee 11, Kasekännu tee 9, Muuga tee 202, Muuga tee 204, Piirivalve tee 2 ja Tamme-kännu tee 36 kinnistutele. Rajatava sideliini planeeritav asukoht on ära näidatud asendiskeemil.

Avatud menetluse raames on ehitusseadustiku § 31 lõike 4, 5 ja 6 alusel kõigil puudutataval isikul ja maaomanikel võimalik esitada omapoolne arvamus projekteerimistingimuste eelnõu kohta e-posti aadressile ehitus@viimsi.ee. Arvamuste esitamise tähtaeg on 31.08.2025.

Avaliku huvi korral viiakse läbi projekteerimistingimuste eelnõu avalik arutelu, mille käigus on võimalus elanikel küsida täiendavaid selgitusi ning väljendada oma arvamust planeeritava tegevuse suhtes. Samuti arutatakse avaliku väljapaneku käigus esitatud arvamusi ning otsitakse arutelul neile lahendusi.

Raido Kübarsepp
tehnovõrkude vanemspetsialist

20. AUGUST 2025
VIIMSI MÕISA PARGIS,
EESTI SÕJAMUSEUMI JUURES

TÄHISTAME KOOS EESTI TAAASISESEISVUST

12.00 KÕNED LAIDONERIDE AUSAMBA JUURES,
LÕÖTSAL PRIIT LAATRE

13.00–15.00 KONTSERT-PIKNIK: MEELEOLU LOOVAD
REET LINNA JA ARE JAAMA
RANDVERE RAHVATANTSIJAD

- Avatud Eesti Sõjamuseum
- Tegevused lastele
- Karulaugu Pesto puhvet
- Rahvuslikud suupisted Naiskodukaitselt

VÕTA KAASA
PIKNIKUTEKK JA -KORV,
HEA TUJU JA HEAD SÕBRAD,
TÄHISTAME KOOS!

KONTSERT ON TASUTA!

Korraldab Viimsi Naiskodukaitse
Toetavad Viimsi vald, Eesti Sõjamuseum, Muuga Selts

KODUKOHVIKUPÄEVAL osalemine suurendab kogukonnatunnet

TAGASIVAAD Kui me oma Serva tee kodukohviku meeskonnaga kodukohvikupäeva tegijatele mõeldud tänuürituselt koju pöördusime, olime kõik kindlad, et avame kohviku ka tuleval aastal. Millist ettevalmistust see meeskonnalt aga nõuab?

Jane Saks

Serva tee kodukohviku eestvedaja

Minu entusiasmist kodukohvikut teha üksi ei piisa, sest selleks on tarvis meeskonda. Nii tulebki esimese sammu na tuumikmeeskond kokku saada, kodukohvik registreerida ja teha Facebooki vastav üritus. Kui algus on tehtud, saab hakata samm-samult detaile paika panema.

Igaühel on oma roll ja vastutus

Umbes kolm kuud enne kodukohvikupäeva rääkisime omavahel läbi, millised ülesanded keegi enda kanda võtab. Minu ema on meil peakokk ja tema pani paika menüü, lisaks ostis toorained, tegi esimesed menüüd puudutavad ettevalmistused enda Nõmme kodus ning hiljemalt 24 tundi enne kodukohviku avamist tuli minu juurde, et jätkata sealt, kus pooleli jäi. Tema abiline oli minu õde, kes liitus meie emaga ööpäev enne avamist minu juures.

Aia seadis korda ja tegeles istumiskohtade paigutamisega minu elukaaslane, kes alustas tasa ja targu umbes kuu varem ning andis viimase lihvi vahetult enne kodukohviku avamist.

Minu tütar on kahel aastal olnud kirbuka kassas ja sel aastal soovis ta teha ka 1-eurost "Iga loos võidab" mängu. Ta oli tõesti väga tubli, sest kõik auhinnad otsis või meisterdas ta ise.

Minu soovitus: kõik ei pea olema ideaalne – hoopis tähtsam on see, et kogu protsess pakuks tegijatele rõõmu.

Korduvkasutatavad nõud

Umbes nädal enne kodukohvikupäeva otsisin üles eelmise aasta nõud ja pesin kõik puhtaks. Oleme kodukohvikut teinud kahel korral ja kohe alguses võtsime kasutusele korduvkasutatavad nõud. Esimesel aastal proovisin hakkama saada nii, et ma ei peaks kasutusele võtma enda koduseid nõusid ning kulu kodukohviku nõude soetamiseks oleks võimalikult väike. Sestap ei pööranud ma liigset tähelepanu sellele, et kõik nõud oleksid komplektis – piisas, kui need olid terved ja puhtad. Tänu tuttavatele ja kogukonnale õnnestuski mul suur osa vajaminevaid nõusid kokku saada. Samad nõud olid mul kodukohvikus kasutusel ka tänavu ning pärast üritust pakkisin need jälle kastidesse järgmist aastat ootama.

Minu nõuanne: kodukohviku tarbeks varutud nõusid saab kasutada ka teistel kodus toimuvatel sündmustel.

Menüü

Umbes nädal enne kodukohvikupäeva sai lõplikult paika menüü. Meile on oluline, et menüüs oleksid mõistliku hinnaga kodused soolased ja magusad toidud ning kindlasti ka midagi sellist, mis lastele meeldib. Kui esimesel aastal panime menüü paika vastavalt enda lemmikutele, siis sel aastal võtsime põhjaks küll eelmise aasta menüü, aga korrektuurid tegime vastavalt klientide eelistustele. Ühe uuendusena küpsetas mu ema hommikul värsked kaneelisaiu ja need läksid küll nagu soojad saiad!

Minu nõuanne: valmista üht soolast toitu, näiteks suppi, suuremas koguses. Pärast kodukohvikupäeva saab ka meeskond kõhud sellest täis süüa ja omavahel värsked muljeid jagada.

Kodukohvikut tuleb reklaamida

Umbes kaks kuud enne kodukohvikupäeva hakkasin aktiivsemalt meie kohvikut reklaamima.

Kõik ei pea olema ideaalne – hoopis tähtsam on see, et kogu protsess pakuks tegijatele rõõmu.

Sotsiaalmeedias kasutasin avalikke gruppe, näiteks Facebooki grupp Viimsilased ja enda koduküla Kelvingi gruppi. Lisaks saatsin ürituse kutse kõikidele oma Facebooki kontaktidele. Samuti tegin postitusi nii enda Facebooki seinal kui ka Serva tee kodukohviku ürituse alla. Sel aastal printisin välja ka ühe plakati Kelvingi infosten-dile.

Serva tee kodukohviku meeskond tänuüritusel. Foto: Heiko Leesment

Hommikused kaneelisaiad said hetkega müüdud. Foto: erakogu

Kui Viimsi kodukohvikupäeva korraldaja Kristiina saatis välja info, et soovi korral võib ta tulla ja teha meist ühe kohvikut tutvustava video, siis haarasin sellest võimalusest kinni.

Minu soovitus: tee enda kodukohvikus võimalikult palju fotosid, sest neid on hea järgmisel aastal kohviku reklaamimiseks kasutada.

Proovi mitte muretseda

Esimesel aastal, kui kodukohvikute päeval osalesime, muretsesin juba pikalt enne üritust seepärast, et mul puudub eraldi nõudepesija. Kujutasin ette kuhjades olevaid pesemata nõusid ja kuidas kõik puhtad nõud otsa saavad. Midagi sellist aga ei juhtunud – nõusid oli piisavalt ning jõudsime jooksvalt kõik puhtaks pesta.

Sel aastal oli kodukohvikupäeva ajal mu väiksem laps alles 6-kuune. Muretsesin juba mitu nädalat enne kodukohviku avamist ette, et mis siis saab, kui laps jonnib – ei maga, ei söö ja keeldub kellegi teisega olemast. Midagi sellist aga ei juhtunud – laps oli rahulik ja kui pidin teda toitma, oli kassas minu elukaaslane.

Minu soovitus: muretsemine ei aita, vaid tekitab asjatult stressi – tegele probleemiga siis, kui see päriselt tekib.

Mida veel pakume?

Möödunud aastal avasime kodukohvikus pisikese kirbuka ning meepottidega tuli kohale Meeministeerium. Kirbukast väga midagi ei osetud, mett aga küll. Tänavu Meeministeerium tulla ei saanud,

hea teada

Viimsi kodukohvikupäeva 2025 küllastajate lemmikud

12. juulil toimunud Viimsi kodukohvikupäeval täitsid kohvikuküllastajad loosisedeleid, kus nad märkisid ära oma lemmikud. Lemmikuid sai märkida ka virtuaalselt läbi NaviCupi äpi – seal oli märkijaid 61, ning paberil märgiti oma lemmikuid üle 1000 korra.

- **Kohvik** – kodukohvik Happy Jazz kodukohvik feat
- **Toit** – pilaff, kodukohvik Rohuneeme Puri
- **Rahvusvaheline toit** – Langos, kodukohvik The Hungry Hungarian
- **Kalatoit** – suitsulõhe, kodukohvik Mereääre maitsekoda

- **Tänavatoit** – chipotle burger, kodukohvik Karu kohvik
- **Magustoit** – Esterhazy kook, kodukohvik Hortenisa
- **Uuenduslik programm** – kodukohvik Pauk! Lasketiiru lava kohvik
- **Lastevala** – kodukohvik Hea kohvik

aga kirbuka avasime uuesti. Taaskord jäi müük seal kesiseks, mistõttu otsustasime, et järgmisel aastal me kirbukat ei ava – liiga palju vaeva ja vähe huvi küllastajate poolt.

Võimalusel külasta kodukohvikuid ka mujal Eestis ja vaata, mida põnevat pakutakse.

Mõned päevad enne üritust võttis minuga ühendust 15-aastane Carol, kes pakkus ennast meie kohvikusse esinema. Sellega olin kohe nõus ning neiu andis kaks meeleolukat kontserti. Veel tänan Balbiinot, kes toetas meie kodukohvikut Balbiino kokteilijäätisega. Nii saime pakkuda parimat jäätisekokteili igati taskukohase hinnaga.

Minu soovitus: võimalusel külasta kodukohvikuid ka mujal Eestis ja vaata, mida põnevat pakutakse. Ise sain suvel osa Muhu saarel toi-

munud kodukohvikutest ja augustikuu viimasel pühapäeval mekin Merivälja kodukohvikute maitseid.

Kodukohviku tänuüritus

Pärast kuid kestnud ettevalmistusi ja toimekat kodukohvikupäeva olime oodatud tänuüritusele, kuhu kutsuti kõik kodukohvikute tegijad. Seal anti üle tänukirjad küllastajate poolt enim hääli saanud kohvikule ja maitavamale söögile, tehti kokkuvõtteid ning söödi ühiselt torti.

Mulle tundub, et üks suur väärtus, mida kodukohvikupäev pakub, on üritusega kaasnev kogukonnatunne. Siiras rõõm on tervitada oma kohvikus nii koduküla inimesi kui ka häid tuttavaid ja sõpru. Samuti on kodukohvikusse oodatud inimesed, keda veel ei tunne, aga nüüd on põhjust läbi tulla ja "tere" öelda.

Aitäh, minu Serva tee kodukohviku meeskonnale ning igale küllastajale, kes meie juurde jõudis! Ootame teid tuleval aastal jälle ja muidugi on lahkelt meile külla palutud ka need, kes tänavu läbi tulla ei jõudnud!

TOOMAS LÄÄTS:

väärtustan alati kodumaist toitu

PEAKOKK Toomas Lääts on kokanduses nimi, mida hea toidu armastajad hästi teavad. Kui tema kuskil restoranis tegutseb, siis tullakse heal meelel ja kindla peale, ka kaugemalt. Viimsilastel on ilmselgelt vedanud, sest juunist alates toimetab ta peakokana uues Jahu Time to Wine bistroos, mis alustas Viimsi Äritares.

Annika Koppel

Viimsi Teataja
toimetaja

Kuidas juhtus, et Te nüüd Jahu toimetate?

Ma olin parajasti tööjõuturul vaba pärast Viljandi Schloss Fellini perioodi. Tükk aega kaalusin erinevaid variante, aga see tundus mulle kõige huvitavam töö. Just sellepärast, et Jahu pitsade headus ja kvaliteet on tuntud, see on tugev kaubamärk, neil on olemas *know-how*. Et sinna juurde saab midagi pakuda. Kui koostöö sujub ja oleme edukad, siis olen kindlasti huvitatud pikemast koostööst.

Te olete Saaremaalt pärit ja elate Tallinnas Kalamajas. Kuidas Viimsi sellel taustal tundub?

Viimsiga mul varem kokkupuudet polnud, aga kui ma juba siin olen, siis mõtlen, kuidas kõnetada kohalikke inimesi. Pakume korralikku restoranitoitu, ütleme siis, et tegemist on suures plaanis autoriköögiga, kus on esindatud nii kohalikud kui ka maailma maitseid.

Algus on olnud tore ja kliendid on meid juba üles leidnud, loodetavasti sügis toob neid juurde, kui puhkused läbi ja inimesed jälle rohkem linnas viibivad.

Arvan, et me juba praegu oleme hea toidu koht ja meie eesmärk on pakkuda parimat toitu Viimsis. Olen enesekindel, aga tean, mida see tähendab. Lahepere Villa läheb näiteks kinni. Praeguses olukorras Eesti Vabariigis toitlustuskohta teha pakub korralikku väljakutset, ka suures osas valitsuse maksupoliitika tõttu.

Mis Jahu TTW menüüs on?

Oleme orienteeritud kohalikule toorainele, see on põhistrateegia – pakume tuntud maitseid, seda siis peakoka käekirjaga. Inimesed tahavad head värsket kala, seda saame Peipsist – meil on üks omanikest sealt pärit, tema isa on Peipsi kalur. Punast kala saame Eesti parimatest kalakasvatustest, Vahemere

kalu me praegu ei võta. Aga see ongi piisav, sest näiteks koha on lihtsalt niivõrd hea kala – värsket koha teeme klassikalisel moel, lisame natuke rasvasust ja toetame maitseid kastmega. Kui koha on värsk ja täpselt tehtud, siis see lihtsalt juba ongi delikatess, suurepärane eesti klassika.

Ka värsked juur- ja puuviljad on meil kohapealt – püüame kodumaise toorainega hakkama saada nii palju kui võimalik.

Kui veel pitsast rääkida, siis mis on hea pitsa saladus?

Siinsed pitsameistrid on kogenud, nad teavad, kuidas ja mis maitseid kokku käivad. Loomulikult on klassikalised maitseid, aga taigen on oluline, kvaliteeti tuleb hoida. Kui pitsa saab natuke kauem kuum ja servad lähevad liiga mustaks, läheb uus ahju. Lapsed söövad väga hea meelega pitsat ja näiteks Norras on see juba praktiliselt rahvustoit, nagu ma olen aru saanud.

Kuidas Te oma peakoka käekirja iseloomustate?

Elegantne. See tähendab, et põhirõhk on hea tooraine esiletoomisel. Elegantsus tähendab ka välja-

Toomas Lääts käekiri peakokana on helge, elegantne, hästi värsk ja täpne. Fotod: erakogu

Kiika kööki – see on peakoka valitsusala.

nägemist pluss tooraine väga täpset käsitlemist. Alati väärtustan kodumaist, see on menüüs kohustuslik. Kui näiteks lihase hind hüppab lakke, siis proovime midagi asemele leida. Kogu menüü võiks olla puhas autori looming. Kokkuvõtteks on minu käekiri helge, elegantne, hästi värsk ja täpne.

Te olete 30 aastat peakokana töötanud. Mis selles ametis pealub?

Alustasin Estonia laeval, see oli mu esimene töökoht. Tol saatuslikul ööl, kui laev uppus, polnud minu vahetus. Aga ma ei taha sellest rääkida... 30 aasta jooksul olen töötanud paljudes kohtades, viimasel ajal on mul olnud palju projektipõhiseid töid. Teen kuuekuuse tsükli ja kui sobib, jätkan. Olen iseenda vastu nõudlik ja tahan, et töö pakuks mulle rahuldust. Aga restoranitöö ei ole alati rahuldust pakkuv.

Ma olen pankroti ka läbi elanud oma restoraniga ja sellest pikalt taastunud. Oleksin nõus uuesti tegema ka praegu, aga siis peaks mul olema seal väga palju asju paigas. Väiksemad kohad Eestis nagu näiteks Viljandi on alati töötamiseks keerulisemad kui Tallinn ja Tartu, kus on lihtsalt rohkem inimesi.

Peakoka töö on väga nõudlik, töötunde ei loe siin keegi kunagi, eriti alguses – kui kõik on alles

loomisel, siis ei saa kuidagi tempot maha võtta. See on ka töö inimestega – pead väga paljude inimestüüpidega, kes tulevad erinevatest taustsüsteemidest, koos töötama ja hakkama saama oma juhikogemustega, mida sul siis on või ei ole. Pead süsteemi püsti panema ja elus hoidma. Kui vaja, siis inimesi vahetama ja olema radikaalne. Ent samas, kui on hea inimene, siis tuleb pakkuda talle veel paremat tingimust, et ta oleks rahul ja teeks head tööd.

Kas noored tulevad kokandusse heal meelel?

Kui ma näen, et noor ei taha ja tal huvi ei ole, ma lihtsalt ei palka teda. Aga need noored, keda ma olen suutnud enda juurde pikemaks saada, on küll väga tublid. Ma ei mõista seda hala hukkaläinud noorte teemal, igas generatsioonis leidub igasuguseid inimesi. Häid inimesi pole kunagi ühelgi alal palju. Aga kui sa nad ära tunned – isegi kui neil pole veel oskusi – ja õpetad ja toeks oled, siis võid saada kullatüki. Minu kogemuses need kullatükid tulevad maalt, väikesest kohast, ja sageli on nad natuke suuremast perest. Aga jah, ennekõike huvi peab olema.

Mida annab Teile noortega tegelemine?

Ma usun neisse ja proovin neid toetada. Võib olla see mul alati ei õnnestu, aga kui on vähegi materjali, siis ma püüan nendega tegeleda ja ei anna üldse kergelt alla. Püüan mitte olla nõme keskealine targutaja, kes kogu aeg mõliseb, või suur isakuju, see on täiesti mõtetu. Proovin parem ikka olla eeskujuks oma töö ja distsipliiniga ning panustada noortele aega. Kui rääkida, olla nendega koos ja ühel lainel, visata ka mõni nali, siis nad väga hindavad seda. Olen aru saanud, et see ei olegi nii tavaline. Noored on ikka noored ja tahavad, et nendega tegeletaks.

Aga kust Teie enda toiduhuvi pärineb, kas Teil ka oli mõni õpetaja?

Mul ei olnud õpetajat, aga olin linnaipoisist suvesaarlane. Vanaemal oli klassikaline maakoht, rehema ja, loomad – lambad karjamaal, lehm laudas. See toit, mis hommikul lauale pandi, ma usun, sealt sai kõik alguse. Vanaema tegi laupäeviti suurt saia ja seda siis söödi. Kartulipuder, võisilm peal, hapupiim. Kala oli kogu aeg laual. Muulokad, maasikad, mustikad, põldmarjad – korjasime ämbrite kaupa. Puuki ei kartnud keegi – kodus võtsime pärast marjalkäiku riided seljast ja kontrollisime end üle. Rästikuhirm heinateol oli küll, heinahunnikutest neid leiti, tuli ette vaadata, kuhu istuda ja astuda.

Oleme orienteeritud kohalikule toorainele, see on põhistrateegia.

Kalaauto käis külas, mäletan, vist kolmapäeviti, lasi signaali ja vanaema läks kala tooma, räime ja lesta põhiliselt. Ma lähen nüüd ka augustis Nasvale lesta ostma, mul on vaja Saaremaa lesta. Augustis on see rammus. Lest on nii hea kala, aga muuseas kõige parem kala üldse on kilu.

Mida toit Teile üldisemas plaanis tähendab?

Toit ja toidukultuur on väga oluline osa Eestist üldse ja osa kultuuri loost. Kuidas me sööme, kuidas toitu valmistame, mida tarbime – see on tähtis, see räägib meie kui rahvuse kohta, kust me tuleme ja kes me oleme. Kuhu sa oma väliskülgelised viid? Ikka ka kuskile heasse kohta välja sööma.

Kokkuvõttes tahan öelda, et meil on ühiskonnas palju häid tugevaid tegijaid ja me peaksime neid palju rohkem toetama. Minu arust saaks riik palju rohkem kaasa aidata, et ka toiduvaldkond normaalselt elaks ja areneks. Seda tuleb praegu pigem napib. Toiduvaldkond areneb ainult siis, kui me ise kasvatame ja toodame oma toitu.

Absoluutselt vale poliitika kurkub ära need ettevõtjad, kes on panustanud oma raha ja tervise millegi loomiseks. Tean, et nende edumeeleste ja toredate eesti inimeste pingutus toodab ühiskonnale uut väärtust. Ma pean ennast samasuguseks. Peakoka töö on alati piiri peal käimine olnud, et kui palju sa jõuad... Küll meie juba jõuame.

Tarkust sümboliseerivad LINNUD

RÖÖVLINNUD Seekord viin teid selliste lindude maailma, kes sümboliseerivad tarkust, aga õhkavad ka salapära, on jõudnud mütoloogiasse ja ilukirjandusse. Pajatan teile kakkudest üldiselt ja räägin ka Viimsi öökullidest.

Maris Markus
keskkonna
vanemspetsialist

Eesti puhul räägitakse, et meie mail võib kohata 12 liiki öökulle, kes jagunevad kahe sugukonna vahel, aga tegelikult on mõned neist ikka tõelised eksikülalised. Loorkakku on Eestis kohatud vaid seitse korda, kivikakku üks kord ja vöotkakku vähem kui kümme korda. Lumekakku nähakse ka harva ja sedagi üldjuhul vaid talvel. Kuigi vöotkakku on Eestis pesitsenud (viimati vist 2014. aastal Vormsil), siis pigem on õigem öelda, et Eestis pesitsevaid kakuliike on kaheksa: kassi-, värb-, kodu-, händ-, habe- ja karvasjalg-kakk ning kõrvuk- ja sooräts. Artikli autorile teadaolevalt võime neist kaheksast viit liiki kohata ka Viimsi vallas. Seega võib öelda, et meil on kakkude esindatuse protsent päris hea.

Viimsi kakud

Meie vallas võid kohata värb-, kodu-, händ- ja karvasjalg-kakku ning kõrvukrätsu. Eelnevalt loetletud öökullidest on kõik peale kõrvukrätsu kaitse all. Enamus neist on III, aga karvasjalg-kakk lausa II kaitsekategoorias. Kui leiad Viimsi vallast veel mõne liigi, siis see on väga tore ja anna kindlasti sellest ka teada.

Teie fotod kakkudest koos leiukoha ja –ajaga on alati väga teretulnud..

Viimsi vallas kohatud kakkudest kõige tillem on värbkakk. Temal on kehapiikkust vaid 16–18 cm. Suurusest järgmine on karvasjalg-kakk (22–27 cm), seejärel kõrvukräts (35–37 cm) ja kodukakk (37–43 cm) ning meie vallas suurim kohatud kakuliik on händkakk (50–59 cm). Võrdluseks võin välja tuua, et Eestis suurimad kakud (kassikakk ja habekakk, kes mõlemad on I kaitsekategoorias) võivad kasvada kuni 73 cm suurusteks. Nagu näha, võib liikide suuruse vahe erineda kordades.

Põnev leid

Mainisin eespool, et loorkakku on Eestis kohatud vaid seitse korda. Ühes allikas kirjutakse, et Eesti kõige esimene loorkaku leid pärineb Viimsist. Aasta oli siis 1935. Väidetavalt leidis prl Grossholm huvitava surnud linnu ja pani selle siis külma. Hiljem määras linnu liigini ära tema tuttav loodusesõber kolonel H. Kurg. Lind annetati Tartu ülikooli zooloogiamuuseumile. Topist temast teha ei saanud, sest rotid olid lindu kõvasti kahjustanud, aga ta prepareeriti selles ulatuses, mis alles oli (pea, tiivad, jalad ning osa selga ning sulestik säilisid olulisel määral). Kes internetis päringu teeb “loorkaku Eesti esmasleid” vmt, leiab sellest prepareeritud linnust ka foto.

Kakkudest üldiselt

Kakud on röövlinnud, kes peavad jahti endast väiksematele loomadele. Eestis toituvad kakud peamiselt pisinärilistest ja väikelindudest, aga ei ütle ära ka konnast või maost ja suuremad öökullid võivad ka kuni jänese suuruse loomi saagiks püüda. Suuremad kakud võivad ka väiksemaid öökulle toiduks napsata. Toidu hulk maastikul määrab omakorda ära selle, kui palju mune linnud pessa munevad ja mitu poega jaksavad üles kasvatada.

Jahti peetakse peamiselt videvikus ja öösel, aga on ka päeval aktiivseid liike. Näiteks võivad värbkakud eelistada jahti pidada videvikus ja päeval, sest öösel tulevad suuremad kakud jahile ja siis ei taha nende toiduks langeda. Kakkude lendu ja jahipidamist iseloomustab vaikus. Öökullide sulestik ja keha on kohastunud selliseks, et neid lennul ei kuullegi. Neid kohastumusi üritavad inimesed uurida ja enda kasuks tööle panna, näiteks lennunduses helikopterite tiivalabade disainimisel.

Viimsi vallast on leitud pesitsemas viit liiki kakkusid.

Kakkudel on suured silmad, mida nad liigutada ei saa. Küll aga saavad nad oma pead pöörata ja keerata päris laias ulatuses, nimelt lausa 270 kraadi. Kui me sama trikki teha püüaks, siis ilmselt oleksime päris kiiresti päris halva koha peal. Meie erinevus peitub kaelalülidde kujus ja selle läheduses asuvate veresoonte paiknemises, aga ka selles, et kui

meil on kaelalülisid seitse, siis kakkudel lausa 14. Ka toosama eriline peapööramise omadus panustab nende hääletusse jahipidamisse, sest nad ei pea terve kehaga ennast ümber pöörama, vaid keeravad lihtsalt natuke pead. Nende ettepoole suunatud silmad tagavad hea ruumilise nägemise koos väga hea kauguse tajumisega. Kakud näevad kaugelt hästi, aga mõne sentimeetri kaugusel olevate objektidega läheb keeruliseks.

Lisaks heale nägemisele on neil ka super kuulmine. Kakuliste kõrvad ei paikne pea küljes sümmeetriliselt. Väidetavalt pidi see väike vimka andma suure panuse heliallika suuna ja täpse asukoha veelgi paremaks kindlaksmääramiseks. Ka silmade ümber asuvad sulgedest “kettad” aitavad heli kõrvasuunamisele kaasa.

Händkakk on teadaolevalt suurim kakuliik meie vallas.

Öökullidel on isased üldjuhul emaslindudest väiksemad ja kui teistel lindudel on isased sageli uhkema ja värvilisema sulestikuga, siis kakkudel on emas- ja isaslindude sulestik üldjuhul sarnane kui mitte sama. Mis sulgedesse puutub, siis suled ulatuvad neil jalgade peal üldjuhul kuni küünisteni.

Pesad

Kaku pesa asukoht on liigiti erinev. Kui paljud kakud vajavad pesapai-gaks vanade puude õõnsusi või tüügaspuid, siis mõni liik (näiteks kõrvukräts) võib enda kasutusse võtta ka varese pesa või pesitseda maapinnal (näiteks sooräts). Vanade metsade kadumine ja nende kvaliteedi langus ning tüügas- ja õõnepuude väljaraiumine on tõsised ohud õõnsusi vajavatele liikidele. Kui te nüüd kujutate ette, kui suur on händkakk, siis püüdke ette kujutada, et ta peab haudumiseks puu õõnsusesse ära mahtuma. Ehk siis see peab olema viisaka jämedusega puu.

Osades piirkondades on kakkudele pandud üles ka pesakaste, et leevendada õõnsuste puudumist, ja mitmed liigid on sellise “aseaine” ka kasutusse võtnud. Kes soovib ise mõnele kakule pesakasti kuskile üles panna, siis tutvuge näiteks Eesti Ornitoloogiaühingu kodulehega. Sealt leiate info, milliste mõõtudega kastid mingile liigile sobivad, mida sinna sisse panna ja kui kõrgele maapinnast kasti panema peaks. Lisaks muidugi see, et pesakasti peaks ikkagi panema sinna, kus linnul ka päriselt hea elada on.

Tarkuse sümbol

Vana-Kreeka jumalanna Athena oli mh tarkusejumalanna. Teda sümboliseerib või saadab kujutisel kakk. Milles täpselt nende omavaheline seos, pole teadlastel veel päris selge. Näiteks arvatakse, et seos võib pärineda sellest, et kakud näevad pimedas hästi, aga ka seda, et Ateena piirkonnas oli kunagi palju kakkusid. Igal juhul võtis Ateena linn kaku oma sümbol

liks ja väljendas nii truudust oma kaitsejumalannale Athenale. Seos kaku ja jumalanna vahel on näha ka Rooma mütoloogias Miner-va kaudu, kes oli samuti tarkusejumalanna.

Eestis leiab mitmeid koole, mille logol on kujutatud öökull. Sellised logod on näiteks Järva-Jaani, Puhja ja Illuka koolil. Viimase osas selline huvitav tähelepanek, et kui kool sai 100-aastaseks, siis kingiti koolile kolmemeetrine ja 70 kilogrammi kaaluv öökull.

Harry Potteri efekt

Eestis seda õnneks ei esine, aga mujal maailmas on mitmes riigis inimesed pärast Harry Potteri raamatute ja filmide ilmumist hakanud mõjutama piirkondade linnustikku ja lemmikloomaturgu, sest kui nähti, et Harry oli valge lumekakk nimega Hedwig, kes oli tark ja poisile suur sõber, siis sooviti ka endale koju lemmikloomaks just kakkusid. Üheks näiteks on siin Indoneesia – seal on lindude pidamine nagunii suureks osaks kultuurist, aga pärast sarja ilmumist suurenes müüdavate lindude hulgas kakkude osakaal. Turule jõudsid loodusest pesast varastatud kakupojad, kelle püüdmisele ja müügilis lisatuure ka samal ajal Indoneesias suurenenud interneti kättesaadavus, mis tegi lindude vahendamise veelgi lihtsamaks. Inimeste selline käitumine paneb ohtu kohalike liikide säilimisele ja on ka väga isekas. Siia võin lisada veel infokilli, et Suurbritannias on märgatud varjupaikadesse jõudvate kakkude hulga mõningast suurenemist, mida osad seostavad Harry Potteri sarja järelmõjudega.

Kas teadsid, et ...

■ ... värbkakk kogub endale sügisel ja talvel toiduvarusid. Nimelt peidab ta püütud närilisi ja värvulisi puuõõnsustesse ja lindude pesakastidesse.

■ ... 2024. aastal tekitas Tartus suurt elevust kesklinna puu otsa lennanud loorkakk. Mitmed Eesti fotograafid said haruldase linnu ka fotole.

■ ... täiskuuöödel on heleda sulestikuga kakkudel saagi püüdmisel eelis tumeda sulestikuga kakkude ees.

■ ... nugised on kakkudele olulised vaenlased, sest nad rüüstavad pesi ja murravad tibusid.

■ ... sul on võimalik hakata Tallinna loomaaias kaku vaderiks. Loomaiaia kodulehelt leiad info, et saad valida lausa mitme liigi esindaja vahel. Muuhulgas leiad nimekirjast Viimsi vallast leitud liike (kodukakk ja händkakk). Vaderiks hakamine maksab kakkude puhul 200 eurot.

■ ... kõik maapinnale sattunud kakupojad ei vaja abi. Kui arvad, et poeg on hüljatud või vigastatud, siis enne, kui tegutsed, helista nõu saamiseks riigiinfo telefonil 1247.

NUTIKA TASKUPARGI ehitus läheneb lõpule

NUTIPARK 21. juulil külastas Viimsi Teataja toimetus Haabneeme alevikus Mereranna tee L4 kinnistu haljakule rajatavat LIFE LATESTadapt projekti demoala, kus juba juuli algusest on käinud ulatuslikud ehitustööd.

Piret Mägi

kommunikatsiooni
peaspetsialist

Kohapeal tutvuti käimasolevate töödega, millest tegi ülevaate kommunaalteenistuse juhataja Imre Saar.

Miks valiti just Haabneeme alevikus Mereranna tee L4 kinnistul asuv haljak antud projekti näidisalaks?

Valik langes Mereranna tee äärsele haljakule, kuna alal puudub sademeveesüsteem ja see kannatas aastaid liigniiskuse all pärast tugevaid vihmaseid, ka kevadisel sulaperioodil. Seega oli tegemist alaga, kus tekkis rohkelt sademevett ja kuna kõrval asuva Randvere tee all paikneb piirkonna peamine sademevee eesvool, siis olid alal sobivad eeldused looduspõhise vee säilitamise ja haldamise lahenduse katsetamiseks.

Lisaks sademeveelahendusele rajatakse projekti raames demoalale taskupark koos sademevee kogumistiigi, laudisteede ja istutusala-dega, mis omakorda loob piirkonda elanikele mõnusa vaba aja veetmise kohta. Samas täidab see taskupark sademevee kogumise funktsiooni, mis juhib vee maa-alusesse sademeveemahutisse.

Kuidas reguleeritakse veetaset?

Projekti demoalal on rajatud maa-alused sademevee mahutid, kuhu kogutakse kokku rekonstrueeritud Randvere tee sademevesi. Randvere tee rajatakse nutikas regulaatorkaev, kust suunatakse vesi LIFE LATESTadapt projekti demoala tiiki ning sealt voolab see edasi sademevee mahutitesse.

Nutikas regulaatorkaev tagab selle, et Randvere tee sademevee kanalisatsioonist juhitakse vesi tiiki ja sealt edasi ainult mahutitesse, kui need ei ole veega täiesti täitunud. Kuivematel perioodidel on rajatav tiik tühjem ning tugevate vihmade korral käitub see sademevee vooluhulkade aeglustava ja ühtlustava mahutina.

Projekti tutvustab ajakirjanikule kommunaalteenistuse juhataja Imre Saar. Foto: Alar Mik

Milliseid probleeme loodetakse selle projektiga Haabneemes lahendada?

Esmalt on soov alal lahendada haljaku liigniiskuseprobleem ja teha haljak kui osa avalikust ruumist elanikele kättesaadavaks. Haljakul olev taskupark koos sealsete maastikuelementidega hakkab olema osa sademevee kogumise taristust ja pöörab varasemad probleemid paduvihmade järel või ka lumetõrjumise korral hoopiski kasulikuks protsessiks vee kogumisel.

Lisaks sademeveelahendusele rajatakse projekti raames demoalale taskupark.

Samuti aitab see linnalises keskkonnas juhtida ja taaskasutada sademevett, mis muul juhul imbuks maasse või juhitaks torude kaudu merre. Kokkuvõttes toetab lahendus piirkonna kliimataluvuse parandamist.

Kuidas saab kogutud vett kasutada hakata – kas ainult kastmiseks või ka muul otstarbel?

Praegune peamine sademevee kasutuseesmärk on taimede kastmine ja teehoolduses tänavate pu-

hastamine. Lisaks on valmisolek tulevikus liita süsteem avaliku tualeti veevarustusega, et seeläbi vähendada joogivee kasutust tualettides. Lahendus loob tingimused vee ümberkasutuseks erinevate avalike teenuste osutamisel alates hoolde-teenustest kuni torustike survepesuni. Nii tekitab loodav süsteem konkurentsile oleva teenuse ja alternatiivi joogivee kasutamisele.

Milliseid taimi istutatakse haljakule ja kas need on valitud sademevee kogumise ja kasutamise konteksti silmas pidades?

Projekti raames istutatakse demoalale asendusistutuse raames uusi puid, rajatakse põõsaste täisistutusala, tiigi äärde luuakse püsikute peenrad ja seemnekülviga niidualad. Kogu haljastuslahenduse kavandamisel on arvestatud piirkonna iseärasustega ning sarnaste taimede kooslust on kasutatud ka muudel säästlike sademeveelahendustega objektidel Viimsi vallas. Pargialast saab kõigile külastajatele meeldiv ja roheline koht, kus jalutada ja aega veeta ning see saab olema ühendatud peatänava haljaslahendusega, kuuludes seeläbi piirkonna haljasvõrgustikku.

Kuidas kaasatakse kohalikke elanikke või kogukonda projekti elluviimisesse ja hilisemasse kasutamisse?

Kohalikke elanikke on kaasatud lä-

bi teavitustegevuse, et seeläbi suurendada teadmisi loodussäästlikest lahendustest ja nende vajadustest ning saadavatest hüvedest. Teavitusi on tehtud eelkõige sotsiaalmee-dia ja ajakirjanduse vahendusel.

Lahendus loob tingimused vee ümberkasutuseks erinevate avalike teenuste osutamisel.

Lisaks on projekti ja säästlike lahenduste rakendamist Viimsi valla avalikus ruumis tutvustatud erinevatel avalikel üritustel, kus elanikel on olnud võimalus oma poolseid küsimusi ja ettepanekuid esitada. Selle eesmärk on kasvatada inimeste teadlikkust loodussõbralikest lahendustest ja lahenduste võimalustest, aga jagada ka nõu nende rajamisel. Lisaks on projekti koduleheküljelt kättesaadavad projekti-ga seotud uudiskirjad ja juhendmaterjalid ning avatud on ka foorum, kus kõigil huvilistel on võimalik küsida projektiga seotud spetsialistidelt teemakohaseid küsimusi.

Kas sarnaseid looduspõhiseid sademeveelahendusi on plaanis rajada ka mujal Viimsis või Eestis laiemalt?

Viimsi vallas on varasemalt rajatud loodussäästlike lahendusi mõisapargis ja Randvere tee äärsetes parklates. Käesoleva projekti raames rajatakse looduspõhiseid sademeveelahendusi lisaks Viimsile veel ka Haapsalus, Rakveres, Võrus, Narvas, Riias, Cesises ja Valmieras. Kõigi demoaladega on võimalik huvilistel tutvuda projekti kodulehel <https://lifelatestadapt.viimsivald.ee/>.

Kas tööd kulgevad graafikus ja millal on planeeritud valmimine?

Hetkel on tööd graafikus, ehitamisel on tiik ja viimased tehnovõrgud. Haljastuslahenduse loomine algab lähinädalatel ja kogu ala valmib käesoleva aasta oktoobrikuus. Seejärel algavad projektijärgsed seiretööd.

PESITSUSRAHU VIIMISIS: peamised õppetunnid ja soovitusel järgmiseks aastaks

INIMENE JA LOODUS Viimsis kehtiv pesitsusrahu piirab kevadsuvisel ajal raietöid, mistõttu tuleb neid aegsasti planeerida ning teha vajalikud tööd ära sügiselajal perioodil.

Külli Lüübek

keskkonna
vanemspetsialist

Viimsi vallas kehtib pesitsusrahu 1. aprillist 31. juulini. Pesitsusrahu eesmärk on tagada lindudele rahu ajal, mil toimub pesade ehitamine, munade haudumine ja lennuvõimetute poegade eest hoolitsemine. Sel ajal on puude raie ja hool-dusloikus keelatud, välja arvatud hädavajalikud juhtumid või ohtlikud puud.

Raielubade menetlus pesitsusrahu perioodil

Pesitsusrahu perioodil raielubade menetlus toimub, aga raietöid ei tohtinud alustada enne pesitsusrahu lõppu.

Pesitsusrahu ajal vald raielubade menetlemist ei peatanud. Kuigi taotlusi võeti vastu ja lube väljastati, teavitati taotlejaid selgelt, et töödega võib alustada alles pärast 31. juulit. Kokku laekus pesitsusrahu perioodi jooksul 101 taotlust – 80% töödest lükati edasi augustisse, 20% said eriloa teostada raie pesitsusrahu ajal tingimuse, et on täidetud selleks ettenähtud kriteeriumid ning teostatud paikvaatlus enne raie-tööde algust veendumaks, et see ei puuduta lindude pesitsuspuud.

Ligikaudu kaks kolmandikku taotlejatest ei olnud pesitsusrahu

Punaselg-õgija noorlinnud augusti alguses uudistamas maailma. Foto: Alar Mik

piirangutest teadlikud. Tähelepanuväärne on ka see, et märtsi paari viimase nädala jooksul esitati suur hulk kiireloomulisi raietaotlusi, eriti just arendajate poolt, kes viimasel hetkel märkasid, et enne pesitsus-

rahu algust on vaja suveks planeeritud ehitusega seotud raietööd ära teha. See viitab vajadusele teadlikust tõsta ning jätkata pesitsusrahu kohta teavitamist ka järgnevatel aastatel.

Raietöid tee sügisel ja talvel

Soovitame kinnistuomanikel juba sügisel oma kinnistul kasvavad puud üle vaadata, et selgitada välja raie või hooldusloikuse vajadus. Selle olemasolul tuleb taotleda raieluba ning teostada tööd sügisel ja talvel jooksul.

Sama kehtib ka arendajatele – arendustega seotud raietööd tuleks planeerida aasta lõpu või uue aasta algusesse, et kevadsuvisest ehitustöödeks oleks vajalikud ettevalmistused tehtud enne pesitsusrahu algust.

■ Täpsem info: <https://www.viimsivald.ee/taotlused/raie-tood-ja-hooldusloikus>.

Samm-sammult tervislikuma lasteaia- ja koolielu poole

TERVISEDENDAJA Mis ühendab Kiili lasteaeda, Viimsi kooli ja Loksa gümnaasiumi? Nii neil kui ka kõigil teistel Harjumaa 140 haridusasutusel on alates möödunud aasta algusest toeks haridus- asutuste tervisedendaja Mari-Liis Valter, kes aitab kaasa nii laste kui ka koolide-lasteaedade töötajate tervislikuma eluviisi kujundamisele.

Evelin Kruusalu

Tervisekassa kommunikatsiooni ja turunduse peaspetsialist

Kõik sai alguse tervisekassa, Tervise Arengu Instituudi ja maakondlike arendusorganisatsioonide koostööprojekti, mille eesmärk on senisest tõhusamalt tegeleda tervisedendusega lasteaedades ja koolides. Selleks värvati 2024. aasta alguses igasse maakonda ning Tallinnasse ja Tartusse haridusasutuste tervisedendajad. Nende ülesanne on toetada oma maakonna või linna lasteaedu ja kooli, et kujundada laste ja noorte seas tervist värtustavat elulaadi.

Mari-Liis Valter (pildil) on jõudnud külastada ja koostööd alustada rohkem kui poolte Harjumaa lasteaedade ja koolidega. Neid on maakonnas arvukalt: 60 munitsipaalkooli, 70 munitsipaallasteaeda ning kümme erakooli ja -lasteaeda. "Ülejäánutega olen olnud kontaktis e-kirja teel või erinevate ürituste kaudu," täpsustas Mari-Liis.

Tooge palun näide ühe kooli ja lasteaia põhjal – mida tervisedendajana neis teinud olete?

Korraldan koostööseminare ja inspiratsioonipäevi, millest võimalikult paljud asutused osa saavad. Näiteks 2024. aasta sügisel korraldasin lasteaedade liikumisõpetajatele inspiratsioonipäeva, millest võttis osa üle 60 liikumisõpetaja. Nad said uusi teadmisi-

si-oskusi liikumismängudest ja kergejõustikualadest, mida lastega läbi viia, ning osaleda sõimerühmade näidisliikumistunnis. Samuti said nad väärtuslikke näpunäiteid füsioterapeudilt, kes jagas uuemaid teadmisi sellest, mida ja kuidas jälgida laste selja ja jalgade arengu puhul.

Olen ka n-õ vahelüli mitmesuguste tõenduspõhiste programmide pakkuja ja haridusasutuste vahel. Tutvustan ja pakun neile nende vajadustele vastavaid programme, soovi korral viin neid kokku programmi väljatöötajatega, võimalusel koondan programmis osalejad piirkondlikuks võrgustikuks ja korraldan heade praktikate seminare.

Näiteks Seikluste Laegas – seda lasteaedadele suunatud laste tervislike harjumuste kujundamise programmi rakendas lõppenud õppeaastal kaks Harjumaa lasteaeda ning ma osalesin koos nendega programmi väljaõpes kogu õppeaasta jooksul. Järgmisel õppeaastal saan seda programmi pakuda üheteistkümnelle Harjumaa lasteaiale.

Koolides on meil tõenduspõhiseid programme rohkem ja paljud Harjumaa koolid on enda jaoks sobivatega juba liitunud. Peamiselt on need Liikuma

Kutsuv Kool, KiVa, Väikuseminutid, VEPA jt.

Liikumise osakaalu suurendamine ja sujuvam integreerimine lasteaia- ja koolipäeva on endiselt väga

aktuaalne. Näiteks sel kevadel maikuus võimendasime koos Harjumaa Spordiliiduga õuekuu kampaaniat. Kutsusime kõiki Harjumaa põhikoolinoori veetma vahetunde õues, filmima oma kõige ägedamat õuevahetundi, jagama seda meiega ning inspireerima seeläbi teisi omaealisi.

Toitumisega tegelemine on samuti Teie töö osa?

Jah, kooli- ja lasteaia toit on mu töölaual oluline teema. Uued riiklikud toitumissoovitused peavad jõudma ka haridusasutusteni ja siin on veel

omajagu tööd teha. Alustasin sel kevadel Lääne-Harju vallas katseprojektina koolitoidu hindamise protsessi. Katseprojekti osalevad lasteaia ja koolid tegid esmalt põhjaliku eneseanalüüsi, misjärel käisime töörühmaga kõikides asutustes kohapeal, tutvusi- me kõõgi, dokumentide, menüü, toidu serveerimistingimuste ja muu sellisega ning andsime omapoolseid soovitusi.

Mis on olnud seni Teie töös kõige keerulisem?

Kõige keerulisem on vast see, et kooli ja lasteaedu on Harjumaal palju ning ma lihtsalt ei jõua kõigini. Praegusel ajal on taustal ka tööjõu, eriti tugimeeskonna ja muude ressursside puudus, pidev kärpimine ja üldine ärev õhkkond nii meil kui ka mujal maailmas, mis samuti kõiki vähemal või rohkemal määral mõjutab. Mainimata ei saa jätta ka nutiseadmete probleemse kasutamisega kaasnevaid väljakutseid, millega on praegu tõesti kimpus enamus haridusasutusi. Ja see ei ole ainult koolide mure, vaid saab tihti alguse juba varajasest lapsepõlvest, kui kodus ei pöörata piisavalt tähelepanu lapse arengut toetavale nutihügieenile WHO ja riiklike soovitusete osas – alla 2-aastastele lastele üldse mitte, koolieelikele mitte rohkem kui 1 tund päevas ning 7-18-aastastele kuni 2 tundi meelelahutuslikku ekraaniaega.

Mis on olnud positiivses mõttes üllatav ja inspireeriv?

Ma olen viimase aasta jooksul tihti olnud positiivselt üllatunud, kui tublid ja teadlikud on meie lasteaedade ja koolide juhid ning õpetajad. Väga paljud pingutavad ja annavad endast parima, et lastel oleks hea keskkond, kus õpida ja areneda, ning õpetajatel oleks toetav keskkond, kus õpetada.

Rõõmustab see, et aina rohkem mõistetakse, et tervislikud harjumused saavad alguse lapsepõlvest ning lisaks kodule on ka lasteaial ja koolil suur roll ja vastutus, et meie lastel kujuneksid head toitumis-, liikumis- ja puhkamisharjumused.

Teated

Tänavakunstifestival tuleb taas

■ Sügise algus toob Viimsisse taas värvi, muusikat ja loomingulist energiat, kui Viimsi Artiumi ümbrus täitub tänavakunsti meluga. Sel aastal toimub festival juba kolmandat korda ning on kujunenud oodatud kohtumispaigaks nii kohalikele kui ka kaugemalt tulijatele.

Tänavakunstifestival toob Viimsisse värvi, muusikat ja loomingulist energiat. Foto: Tiit Mõtus

Festival saab avalöögi 5. septembril kell 17 ning õhtu jooksul ootab külastajaid elamusterohke programm täis põnevaid tänavakunsti ja -tantsu töötubasid ning tänavamuusikute ja -artistide etteasteid. Ja loomulikult saab festivalil nautida maitsvat tänavatoitu otse toidu-bussidest.

Tõelise kunstielamuse annab Viimsi Artiumi tunnigaleriis avatud Karin Karu maalinäitus, mis kutsub vaatajat rändama värvide ja kujundite maailmas. Viimsi kunstikooli galeriis saab tutvuda Viljandi suvepraktika käigus valminud teostega.

Tänavakunstifestival on koht, kus eri kunstivormid põimuvad, publik saab osa vahetust loomeprotsessist ja Viimsi Artiumi ümbrus muutub üheks õhtuks elavaks linnaruumiks. See on võimalus kogeda tänavakunsti kogu selle mitmekesisuses, muusikast ja maalikunstist töötubade ja performance'iteni.

Festivali korraldamist toetab Viimsi vald ning kõik üritused on külastajatele TASUTA. Täpsem programm avaldatakse 18. augustil Viimsi Artiumi ja valla kodulehekülgedel.

Gerli Nõmm

Viimsi Artiumi turundus- ja kommunikatsioonijuht

On alanud aasta haridustöötajate kandidaatide esitamine

■ Kui su lapsel on imeline õpetaja, hooliv lasteaiaõpetaja, toetav klassijuhataja, innustav treener, innovaatiline koolijuht või usaldusväärne tugispetsialist, siis nüüd on aeg talle tänu avaldada. Oma kandidaate kuues erinevas kategoorias saab esitada kuni 31. augustini.

Kandidaadi esitamiseks mine valla kodulehele, täida taotlusvorm ja kirjelda, miks just see inimene väärib esiletõstmist. Too näiteid tema igapäevatoost, pühendumusest ja sellest, kuidas ta on lapsi või kooli/lasteaeda positiivselt mõjutanud.

Võitjad kuulutatakse välja õpetajate tänuüritusel 3. oktoobril. Tunustame neid, kes annavad igapäevaselt oma parima, et lastel oleks hea kasvada ja õppida!

Aet Tampuu

ülhariduse vanemspetsialist

Merivälja kodukohvikud

Merivälja kodukohvikud tulevad taas!

Ootame kõiki lahkeid naabreid ja külalisi **augustikuu viimasel pühapäeval, 31.08.**

Merivälja kodukohvikud
merivaljaselts.ee
merivaljaselts@gmail.com

VIIMSI TEADUSKOOL

Optika linnalaager

7-9-aastastele

26.-27.08

Hologrammid
Videotehnika
Läätsed ja peeglid
Mikroskoopia ja teleskoopia
Laserid tööstuses ja igapäevaelus

Registreerimine ja lisainfo:
www.viimsihuvikoolid.ee

VIIMSI TALUTURG

Värske kodumaise kauba ja eheda miljöoga taluturg töötab Viimsi Vabaõhmuuseumis

igal laupäeval

kell **10.00-14.00**

Müügil eestimaine väärt kraam!

Kes hommikuti turul käib, see asjata ei longi.

NAT AMOORE – jutuvestja, kellest sai kirjanik

KÜLALINE Nat Amoire on südamluk ja vaimukas Austraalia lastekirjanik, kelle nakatavad naerupahvakud ja energia toovad kõigile naeratuse näole. 9. juulil väisas ta oma Euroopa-reisi raames Viimsi raamatukogu.

Reet Trummal
kirjastuse Eesti Raamat projektijuht

Seal võeti ta soojalt vastu. Kohtumise avas raamatukogu direktor Katre Riisalu. Moderaatorina tegutses Nati teoste tõlkija Heli Kure, kes vestluse ka eesti keelde tõlkis. Arvukal kuulajaskonnal avanes võimalus osa saada Nati muljetest ja jagada enda omi, esitada küsimusi, teha koos temaga foto ja paluda autogrammi.

Akrobaadist kirjanikuks

Saime teada, et Nati lapsepõlv möödus talus, kus ta jooksis õues ringi, ronis puude otsa ja loopis

oma venda poriga. Ta armastas ka lugemist, eriti raamatuid, mis viisid kuhugi teise reaalsusse või kus võim oli laste käes ja nad muutsid maailma. Nat ütles, et oli jutuvestja ammu enne seda, kui temast sai kirjanik, ja kostitas sõpru alati kõiksugu lugudega.

Pärast gümnaasiumit töötas Nat 13 aastat tsirkuses trapetsiakrobaadina, ta on olnud rokk-kontsertidel lavataguseks jõuks, töötanud televisioonis ja pidanud veel paljusid muid ameteid. Kuus aastat tagasi, 39-aastasena, kõrges vanuses, nagu ta ise ütles, jõudis Nat kirjutamise kui veel ühe oma lugude jagamise viisini. Nüüdseks on tema sulest ilmunud kümme lasteraamatut, millest eesti keelde on tõlgitud neli: “Koolihoovi miljonäri saladused”, “Heade vempude jõud”, “Just nii tu-

Nat ja Sipsik.
Fotod: Katre Riisalu, Nat Amoire erakogu

leb rokkida!” ja “Dušimaa. Needuse murdmine”. Need on välja andnud kirjastus Eesti Raamat.

Duši turgutav mõju

Kuulajad esitasid kirjanikule aktiivselt küsimusi. Uuriti, kas “Dušimaa” idee tuligi duši all käies. Tõepoolest, Nati jaoks on duši all käimine kui teise maailma sattumine – ka loo peategelane teleporteerub duši alla minnes uude kohta ja peab leidma kodutee. Nat pihtis, et võib duši all veeta lausa kolm tundi jutti, ja duširuum on tema mõtete kasvulava – paljud ideed on alguse saanud või neid on edasi arendatud just seal. Tema raamatute süžee on väljamõeldis, aga lisaks “Dušimaale” on ka teistel teistel seos päriseluga olemas.

Pärast gümnaasiumit töötas Nat 13 aastat tsirkuses trapetsiakrobaadina.

Nii on “Koolihoovi miljonäri saladused” aluseks artikkel USA tüdrukust, kel tekkis koolis pahandusi, sest tal oli kaasas 20 000 dollarit. Nat hakkas mõtlema, kust võis laps sellise summa saada, ja otsustas tagapõhja oma raamatus seletada. Tema tegelaste päralt on miljon Austraalia dollarit ja nad kulutavad seda heategevusele.

Kohtumine Viimsi raamatukogus. Nat vestlemas tõlkija Heli Kurega.

Nat eestikeelse “Dušimaaga”.

“Heade vempude jõu” ajendiks sai kohvikus pealt kuulnud vanurite nurin selle üle, et tänapäeva lapsed protestivad kliimamuutuste vastu. Nati arvates on väga äge, et lapsed keskkonnast hoolivad, ja talle ei meeldinud vanema põlvkonna suhtumine.

“Just nii tuleb rokkida!” aga jõudis kaante vahele tänu Nati armastusele muusikalide vastu.

Veel tunti huvi, kui kiiresti Nat raamatuid kirjutab. Selgus, et aina kärmemalt – kui esimene teos valmis kahe aastaga (saalist võis kuulda õiget), siis “Dušimaa” kõik kolm osa kokku vaid aastaga. Kahesakümnendaks eluaastaks lubab Nat kirjutada vähemalt sada raamatut nädalas, harjutamine teeb ju meistriks. Tema kirjutamisviis on spontaanne – tavaliselt

teab ta oma loo algust ja lõppu, ent vahepeal võtavad tegelaskujud asja üle ja see on tema jaoks töö toredaim osa. Kirjanik tunnistas naerdes, et õpetajatele see ülestunnistus eriti ei meeldi – lapsi manitsetakse ju ikka kõike läbi mõtlema.

Koos nuputati, mida keegi miljoni euroga peale hakkaks. Pakuti põnevaid ideid, alates ägeda auto ostmisest kuni Rubiku kuubiku palee soetamiseni. Selgus ka, et nii mõnigi saalisistuja sammub ka ise loometeed, mida tutvustati ka Natile.

Kes ei loe lapsena, ei tee seda ka täiskasvanuna

Nat ei kirjuta just tänapäeva lapsi silmas pidades, vaid kajastab teemasid, mis puudutavad paljusid ja on talle endale südamelähedased. Ka ei taha ta kedagi õpetada. Kirjanik leiab, et lapsed on ise piisavalt nutikad ja võivad raamatut tõlgendada just nii, nagu soovivad. Tema le on tähtis, et lugu lastele meeldiks ja nad lugemist armastaksid. Kõige enam läheb talle südamesse see, kui teos lugejaid kõnetab.

Koos nuputati, mida keegi miljoni euroga peale hakkaks.

Kirjanikutöö parimaks osaks peab Nat seda, kui saab lõpuks käes hoida päris enda raamatut. Halvimad olevad aga need päevad, mil ta istub arvuti taga, vahib ekraani ega suuda midagi kirjutada.

Viimaks küsiti Natilt, mis oleks see üks asi, mida ta seoses lasteraamatutega muudaks. Nat paneks suuremat hulka täiskasvanuid taipama, milline võim on lasteraamatutel, ja et need on niisama tähtsad – isegi tähtsamad! – kui täiskasvanutele mõeldud teosed. Kirjanik toonitas, et kui raamatuid ei loeta lapsena, ei tehta seda ka täiskasvanuna.

Sisuka kohtumise lõpus andis Katre Riisalu Natile üle erilise kingituse. Nimelt oli raamatukogu suvelugemise programmi laste üks tänavusi ülesandeid joonistada esikaas mõnele loetud raamatule. 10-aastane Jasmin Tarros oli joonistanud kaane “Koolihoovi miljonäri saladustele”. Nat oli kingitusest ja vastuvõtust väga liigutatud ning tänas noort kunstnikku videotervitusega.

ERSO päev Viimsi Artiumis avab kontserdihooja

UUS HOOAEG Juba neljandat korda avavad ERSO ja Viimsi Artium ühiselt hooaja. Sel puhul täidavad orkestrandid Viimsi Artiumi terveks päevaks muusikaga. Keskpäevast õhtutundideni on publikul võimalik kõikides Artiumi saalides kuulata ERSO muusikute koosseise, alustades duodest ning lõpetades sümfooniakontserdiga.

Gerli Nõmm

Viimsi Artiumi turundus- ja kommunikatsioonijuht

See on eriline võimalus kuulda pea kõiki orkestrante solisti ja kammer-

ERSO kavas on nii kuldset klassikat kui ka haruldasi pärle. Foto: Tõiv Jõul

muusiku rollis. Kavas on nii kuldset klassikat kui ka haruldasi pärle, samuti põnev lastekontsert. Teiste seas tuleb ettekandele Schuberti keelpillitrio, Bachi Brandenburgi kontsert nr 3 ja Piazzolla “Neli aastaga”. Lavale astub nii ERSO poikaansambel, kontrabassikvartett kui ka barokkorkester.

Õhtust sümfooniakontserti juhatab Henri Christofer Aavik (pildil), kes tegi ERSO debüüdi 2024. aasta aprillis. Ta on V Jevgeni Svetlanovi nimelise rahvusvahelise dirigeerimiskursi (2. preemia) ja VIII rahvusvahelise Jorma Panula nimelise dirigeerimiskursi (1. preemia) laureaat. Alates

2024/25. hooajast on ta Pärnu Linnaorkestri peadirigent.

Sümfooniakontserdi solistid on noored talendid Anna Katarina Tralla viiulil ja Aleksandra Maria Tralla tsellol.

Programm

- 12.00 “Tujukontsert” lastele.
- 12.40–18.30 ERSO mini-kontserdid “10 ühe hoobiga”.
- 19.00 ERSO sümfooniakontsert. Solistid: Anna Katarina Tralla (viulil) ja Aleksandra Maria Tralla (tsello). ERSO-t dirigeerib Henri Christofer Aavik.

Brasiillane RICARDO LIMA tõi Viimsisse rattaparanduse ja kohvikultuuri

TIPTASEMEL TEENUS Rohuneeme tee ääres vanas tööstushoonete kompleksis tegutseb väike ja esialgu peaaegu märkamatu töökoda, mille ukse kohal on suurte tähtedega reklaamplakat, kuhu on kirjutatud RBS Rick's Bike Service RATTAHOOLDUS.

Marta Vasarik

Viimsi Teataja kaasautor

Brasiillane Ricardo Lima sattus 2017. aastal Ameerikas Californias kokku oma tulevase naise Lauraga. “Ta kutsus mind Tartusse külla. Tulingi ning kõik muu on juba ajalugu,” ütleb 47-aastane Ricardo, kes näeb oma tuleviku Eestis.

Esimesed kaks aastat olid väljakutsete rohked. Brasiilia päikesega harjunud mehe jaoks oli Eesti kliima šokk. “Kui ma 2018. aastal Tartu lennujaamas maandusin, siis oli 20 kraadi külma. Ma polnud mitte midagi sellist kogunud, ka lund nägin siin esimest korda,” meenutab ta.

Kui lumi lõpuks ära sulas ja termomeeter üle 20 kraadi sooja näitas, oli see mehe jaoks samavõrd uskumatu. “Vau! See üleminek, looduse muutumine, kontrastid – kõik oli nii teistmoodi.”

Rattamehaaniku kutse

Eestis töö leidmine oli keelebarjäärile vaatamata Ricardo jaoks üsna lihtne, sest ta oskab rattaid remontida. Mehe teekond rattamehaanikuna algas 1999. aastal, kuid tema kirk rataste vastu sai alguse juba palju varem.

“Oma esimese maastikuratta sain 1992. aastal ja profisporti jõudmiseks kulus 13 aastat. Leidsin isegi sponsori, kes toetas rattajuppide soetamisel ja kattis reiskulud. Eliitgrupis sõitsin ühe aasta, aga seal oli raske häid kohti saada – tase madalamal oma vanusegrupis

oli lihtsam. Unistasin küll poodiumi kõige kõrgemast astmest, kuid parimaks jäi ühe Brasiilia piirkondliku võistluse kolmas koht.”

Ühel hetkel otsustas ta jätkata lihtsalt harrastajana ja maastikurattasõitu nautida, ka Eestis on Ricardo kaasa teinud mitmel kohalikul võistlusel ja legendaarsetel maratonidel.

Mehaanikutöö on olnud tema elu kutse. “Kasvasin üles linnas nimega Juiz de Fora. Minu kodu vastas asus väike rattatöökoda, mida pidas ühe Brasiilia tšempioni vend.

Veetsin seal noorena väga palju aega, sisuliselt vist pea kõik vabad hetked. Kui sain 18-aastaseks, siis pakuti mulle seal tööd. Olin kohe nõus, sest minu jaoks polnud see lihtsalt juhuslik rahatteenimise võimalus, vaid suure unistuse täitumine.”

Brasiillane Ricardo Lima on rattaparanduse Leonardo da Vinci.

Saatuslik vestlus

Kuigi tänaseks on Ricardol ette näidata kogemused mitmetelt maailmameistri-võistlustelt ning maailmakarikasarja etappidelt, siis mehaanikuna sattus ta esimest korda tippregijate seltskonda läbi juhuse tänu ühele eestlannale.

Brasiilia päikesega harjunud mehe jaoks oli Eesti kliima šokk.

“Töötasin 2019. aastal Tartus Lõunakeskuse Hawaii Expressi poes mehaanikuna ning sattusin seal kokku Mari-Liis Mõttusega, keda ettevõtte sponsoreeris. Tuli jutuks, et plaanin sõpradega Euroopas väikest ringreisi teha ning

Ricardo töökoja seinad on eraldi vaatamisväärsus, igal tööriistal on oma koht.
Fotod: erakogu

KOMMENTAAR

Kirill Tarassov, mitmekordne Eesti meister olümpiakrossis: Ratta Ricardo juurde viimine on nagu töö tellimine Leonardo da Vincilt. Paljud viivad sinna oma laste rattad ja tegelikult ei tea, et ta teeb seda täiesti tiptasemel. Ta on realselt pannud oma käed tiptasemel profiitide tehnika külge. Sellist detailsust, kuidas ta võtab kõik juppideks ja organiseerib selle lauale, Eestis väga tihti ei näe. Talle lihtsalt meeldib nokitseda, ta elab oma elu ratastele ja on sellega väga rahul. Lisaks on Ricardo väga elav, sõbralik ja jutukas. Kui lähed temaga viieks minutiks juttu ajama, siis varu aega kaks tundi.

ühtlasi ka maailmakarikasarja vaatama minna. Tema plaan nägi ette seal võistlemist. Pakkusin, et võin teda võistlustel kohapeal vajadusel aidata.”

Sülle kukkunud võimalusest haaras Eesti rattanaine kohe kinni ja Ricardo sõnul panustas kogu asjaajamise sujuvamaks muutmisesse ka tippregijate Janika Lõiv.

Sellest kokkusattumusest saigi alguse Ricardo töö rahvusvahelistel maailmaklassi võistlustel, kus ta sai oma oskused mängu panna mitme riigi koondise juures, loomulikult ka brasiillasi aidades.

Väike töökoda, suur professionaalsus

Vaid mõned aastad hiljem leidis ta Viimsis Rohuneeme teel sobiva ruumi töökojaks. “Üürilepingu sõlmisin 2024. märtsis, kuid tükk aega tuli maksta raha sisuliselt tühja ruumi eest, sest mul oli BMC rattatiimiga töö, mis viis mu tol hetkel nii Brasiiliasse, Tšehhi kui ka Itaaliasse.”

Väiksesse ruumi on ta suutnud mahutada kõik vajaliku: spetsiaalsed rattahoidikud, tööriistad, keti puhastamise masina ja isegi väikese kohvinurga. Seinad on kaetud sümmeetriliselt paigutatud tööriistadega, millest igaüks on oma kindlal kohal.

Täistuuridel on mees siin tegut-

senud veidi üle aasta. “Kuna maailmakarikasari ja Eesti rattahooaeg kattuvad, siis tuli teha valik ning selleks sai tegutsemine oma ettevõtte nimel. Kliente ei huvita, et ma kuskil laias maailmas rattureid aitan – nemad vajavad mind siin,” ütleb ta resoluutselt.

Kohv kui südame keel

Ricardo töökoja eripära on kohvikultuur. “Minu rattatöökodas saavad kliendid Brasiilia ubadest kohvi,” ütleb Ricardo uhkusega. Tema hommik algab espresso ja tükikese piimašokolaadiga, kuid sellega asi ei piirdu. “Joon päevas vähemalt viis espressot, mõnikord rohkemgi,” tunnistab ta naerdes.

Tänu sellele joogile on temani jõudnud nii mõnedki hooldust vajavad rattad. “Siin käis üks tore daam, kes oli nõus ootama, kuni ma ta ratta korda teen. Pakkusin talle kohvi, mille eest ta küll maksta soovis, kuid ma keeldusin põhjendusega, et see on osa teenusest. Tema omakorda tänas mind avalikult ühes südamlikus postituses Viimsiga seotud Facebooki grupis, mis juhatas minuni väga palju uusi kogukonna liikmeid.”

Ricardo järgmine eesmärk on leida suurem ruum, kus saab ka kohvikule olema oma nurgake. Oma praegust tihedalt rattaid täis pakitud, ent suurepäraselt organi-

seeritud töökoda vaadates kujutleb ta, kuidas ühel päeval saavad kliendid rahulikult kohvilauas üksteisega vestelda ning samal ajal saavad nende kahehatalised sõbrad töötoas maailma parima hoolduse osaliseks.

Iga ratas on tähtis

Ricardo filosoofia on lihtne: iga ratas väärib parimat. “Pole vahet, kas tegu on lapse esimese rattaga, perekonna reliikviaga või 7000-eurose sõiduvahendiga – minu teenus on kõikidele samaväärne ja hoian seda kõrgel tasemel,” rõhutab mehaanik.

Tunnen, et mind on Viimsis omaks võetud, inimesed aktsepteerivad mind.

Tema klientuur on lai: alates lastega emadest, kes jätavad oma järglase rattaga töökotta, kuni profisportlasteni. “Tunnen, et mind on Viimsis omaks võetud, inimesed aktsepteerivad mind, tunnevad end mu töökojas mugavalt. Minu jaoks näitab see suurt usaldust ja ma olen õnnelik, et see nii on läinud.”

Unistus Viimsist ja rattakultuuri arendamisest

Kuigi hetkel on ta end perega sisse seadnud Tallinnas, siis unistus kodust Viimsis püsib. “Siin on nii rahulik ja turvaline. Lapsed saavad jalgrattaga kooli sõita, mis on näiteks Brasiilias põhimõtteliselt mõeldamatu. Ja Eestis on väga hea haridus – mu varsti kooliealine laps on oma eakaaslastest Brasiilias teadmiste poolest märkimisväärselt ees,” märgib ta uhkusega.

Ricardo sõnul saab Viimsis palju ära teha ka rattakultuuri arendamisel. “Siia kulaks ära üks korralik pumptrack nagu Piritall ja Lasnamäel ning lisaks selline äge rada, mille on Narvas välja arendanud Terviseradade võrgustiku edendajad. See asub Äkkeküla spordikeskuse juures,” soovib ta.

Tuleviku kohta on tal ka professionaalsed unistused. “Kui soov suuremast töökojast täitub, siis mul oleks hea meel ühe abilise üle, kes sarnaselt minule näeb mehaanikutöös oma elu kutset. Mina tahtsin selles valdkonnas end teostada, olin sellest pool elu unistanud. Oleks tore, kui minu juurde leiaks tee just selline õpivõimeline noor, kelle kireks on kõik rattamaailmaga seonduv. Talle annaks ma edasi kõik oma teadmised ja oskused!”

Viimsi kogukonna rattasõpradest liikmetele on Ricardol ainult üks sõnum: “Kui madalhooajal pole vaja oma jalgratast hooldada, oled teretulnud minuga kohvi jooma!”

Ricardo soovib oma sõiduvahend ära hooldada hooaja lõpus, sest siis pole kevadel vaja teha muud, kuid rehvid õhku täis lasta ning õue veerema suunduda.

SPORDIKLUBI

Lu.mi Spordiklubi – uued sammud, sügavad rajad

Käesolev suvi on toonud Viimsisse uue tuule Lu.mi Spordiklubi näol. Lu.mi südameks on energilised suusatreenerid Ave Ojasoon ja Bert Tippi, kel tagataskus 16 ja 11 aasta pikkune töökogemus CFC Spordiklubis.

Nende aastate jooksul sai selle tandemi käe all täiskasvanuks mitu põlvkonda noori, kes peavad tänaseni kullahinnaga väärtuseks mitmekülgset liikumist ning aktiivset eluviisi. Pesast välja lennanud sportlased, kuid tänini oma juhendajatest lugu pidavad noored on suurim tunnustus, mida treeneriametile pühendunud inimesed endale soovida oskaks.

Eva-Maria Pajuri: “Minu tee suusalapsena lõppes, kui treenitud oli juba 12 aastat. Iseseisev elu oli algamas ja alles siis mõistsin, miks suusatamine minu südames nii olulist kohta vääris ja siiani hoiab. Suusatamine ei ole ainult sport, see on eluviis. See on raske, aga ilus eluviis, mis annab sulle eluks kõik vajaliku – sõbrad, oskused, väärtused ja eelkõige oskuse õppida armastama igat tüütu kohustust oma elus. Meenutan siiani kõiki laagreid, mil pikad trennid möödusid minutitena, sest naersime ja lustisime kõik koos. Mäletan, et minu väiksema tehtud pättuste eest oli karistuseks, et mind ei lubatud trenni. Kõlab imelikult? Jah, muidugi, aga trenn oli tõesti see, mida üle kõige armastasin. Ma usun, et iga väike spordisemu võiks suusatamist kasvõi proovida. Trennist kaotada ei saa midagi, ainult võita!”

Lu.mi-st ja liikumisest

Talvekuudel keskendub Lu.mi murdmaasuusatamisele. Et suusaharrastust nõuab mitmekülgset üldfüüsilist põhja, panustatakse Lu.mi-s aastaringelt erikülgsetele tegevusele – pallimängudest ja jõutreeningust rattasõidu ja jooksmiseni. Treeningute läbiviimisel kasutatakse maksimaalselt Viimsi võimalusi: Karulaugu, Tädu ja Rohuneeme terviserajad, Laidoneri park ning Vimka Mäepark. Suurepärane kergliiklusteede võrgustik võimaldab harrastada noorte lemmikuid – rullsuusatamist ja rulluisutamist. Vilumus veerevatel ratastel liikumisest võimaldab röömu-ga seada samme suusarajale.

Lu.mi treeningugruppides leiavad endale meelepärase keskkonna nii sportlikust kui ka isiklikust arengust huvituvad 8–18-aastased noored. Lu.mi Nööpide rühm ootab 5–7-aastaseid lapsi. Kõik täiskasvanud jooksuharrastajad on aga oodatud oma tempos jooksutreeningutele.

Lu.mi-st ja inimestest

Lu.mi sädeinimesed Ave ja Bert on tunnustatud suusatreenerid nii koduvallas kui ka mujal Eestis. Bert Tippi on valitud Viimsi valla aasta noorte treeneriks. Kaarel Zilmeri loodud ning Ave Ojasooni

ni täiendatud raamat “Juku Suusakool” sai sel kevadel Eesti Suusaliidu poolt tunnustatud aasta teo auhinnaga. Koos loovad Ave ja Bert dünaamilise treeneriduo, kes oskab motiveerida igas vanuses lapsi ja noori.

Adele Neitsov: “Meie treenerid Ave ja Bert on imeline tiim, kes inspireerivad liikuma igaüht.

Ave ja Berti iseloomustab usaldusväärsus, koostöö, pühendumus ja sportlik eeskuju. Nende omavaheline suhtlus ja läbisaamine loovad suurepärase keskkonna igapäevaseks treeninguks. Nad toetavad teineteist ja kõiki oma õpilasi nii rajal kui ka selle ääres.

Mõlemad treenerid osalevad alati aktiivselt treeningutes, tehes harjutusi koos sportlastega, jagades oma kogemusi ning osaledes ka võistlustel. Nende sportlik eluviis motiveerib kõiki trennis osalejaid.

Trennid Ave ja Berdiga on täis positiivset energiat. Nad oskavad hoida tasakaalu tõsise treeningu ja röömsa meeleolu vahel. Nad on kujundanud meeskonna, kus valitseb meeskonnavaim ja rööm liikumisest. Meie treenerid märkavad ja väärtustavad iga sportlast just sellisena, nagu ta on. Trennist lahutatakse alati hea tujuga.”

Lu.mi eestvedajate hulgas on ka laskesuusatamise taustaga Anneliis Viilukas. Anneliis on särav ja energiline inimene, kes võtab kahel korral nädalas oma juhendava tiiva alla Lu.mi Nööbid ehk kõik värske õhu pisikuga nautuda soovivad 5–7-aastased lapsed.

Lu.mi eesmärk on kasvatada noori, kes liiguvad – mitte ainult suusarajal, vaid ka elus. Tasakaalu, sihikindluse ja röömuga.

Lu.mi Spordiklubi

Treenerid Ave Ojasoon ja Bert Tippi innustavad oma nakatava eeskujuga liikuma ja treenima Foto: Kristel Jaakson

Viimsi rattapäev tõi rajale igas vanuses rattasõbrad

RATTASPORT Kolmapäeval, 6. augustil toimus Karulaugu terviseradadel Viimsi rahvaspordisarja teine etapp – Viimsi rattapäev –, mis pakkus liikumisrõõmu igas vanuses ja tasemel spordihuvilistele. Ürituse avas ja rattureid tervitas Viimsi abivallavanem Nikolai Bentsler.

Mihkel Reile

Viimsi rahvaspordisarja korraldaja

Kõige populaarsemad olid sel korral lastesõidud, kus rajale tuli üle viiekümne noore ratturi. Väiksemad kihutasid jooksuratastel, vanemad saatsid neid hoogsal sammul kõrval joostes. Mõnusa õhkkonna löid ka batuudilt kostuvad laste kilked ja päikeseline suveilm.

Põhidistsantsi (20 km) naiste arvestuse võit läks Katrin Pihlakale, kes läbis raja ajaga 57:09. Meeste arvestuses

Lisaks rattasõidule pakkus röömu muidugi batuut.

Paljud said Viimsi rattapäevalt esimese võistluskogemuse. Foto: Kristjan Kivistik

saavutas esikoha Rainer Treilmann tulemusega 55:10.

Lühikese distantsi (12 km) kiireimad olid naiste seas Mairis Kangro (55:26) ja meeste seas Peeter Pähkel (48:24).

Ürituse korraldas AeroBike Team, mistõttu toimus rattapäev tavapärasest veidi teises formaadis – kõik sõidud olid eraldistardiga. Ratturid lähetati rajale 30-sekundiliste intervallidega, mis muutis osalemise mugavaks ja ohutuks ka algajatele, kes ei ole harjunud suure grupis startimisega ja sõitmisega. Nii sai iga rattur sõita rahulikult oma tempos, võisteldes vaid iseendaga.

Samal ajal peeti ka Filter Temposarja etappi, kus sai näha tipppraturite, jooksjate ja rulluisutajate pingutusi.

See pakkus rattapäevalistele võimaluse kogeda tõelist spordimelu ja elada kaasa oma ala professionaalidele.

Viimsi rattapäeva toetasid: Viimsi vald, E-Lux Kodutehnika, AS Filter ja Mat-kafy Laternamatkad. Täname südamest kõiki osalejaid, kaasaalajaid ja partnereid!

Viimsi rahvaspordisarja esimene etapp, E-Lux Viimsi jooks toimus kevadel ning rahvaspordisarja lõpetab novembris toimuv suusapäev.

Lisainfo Viimsi valla kodulehel, sotsiaalmeedias ning veebilehel www.spordisarjad.ee/viimsi.

Leppneemes hakkab tegutsema mereaerutamise klubi

AERUTAMINE Viimsi mereaerutamisklubi sündis Kessu Klymanovi ja Liisi Siibaku armastusest süstasõidu vastu. Klubi loojad on kutse- lised veematkajuhid, kes on töötanud lisaks ka kajakitehases.

Kessu Klymanov Liisi Siibak

klubi loojad ja matkajuhid

Mere aerutajad Aksi saare lähistel.

Foto: Toomas Tikenberg

Viimsisse on loodud Eesti esimene mereaerutamisklubi. Põneva rannajoone ja saartega Viimsi poolsaar on ideaalne paik süstasõiduga tegelemiseks. Klubi on suunatud harrastajatele, rekreatsiooni ja matkakaerutamise huvilistele.

Eestvedajatena on meil väga mitmekülgne süstasõidu taust: oleme katsetanud erinevaid aerutamise alasid, läbinud pääste- ja esmaabikoolitusi, arendanud mereaerutamise oskusi, juhtinud veematkasid, osalenud võistlustel ning teinud koostööd välismaa aerutajatega.

Üks asi, mis meid ühendab ja mida tahame muuta, on mure Eesti hobiaerutajate riskikäitumise osas. Soovime, et meie seas oleks rohkem teadlikke, grupiga arvestavaid ja veeohutust esikohale seadvaid veematkajaid, kellega saaks julgelt ette võtta pikemaid matku. Tahame läbi klubi kasvatada endale häid aerutamiskaaslasi, sest koos on lõbusam ja turvalisem.

Kuigi süstasõit võib paljudele võõras tunduda, siis tegelikult on see Põhja- ja Lääne-Euroopa oluline merekultuuri osa, rikastades turismi ja tuues kohalikud

sõitja õpetajaks, baasteadmiste andjaks ning sealt edasi loodame soodustada elukestvat õpet, et klubi seltskonnast kasvaks välja liidreid, instruktooreid ja matkajuhte.

Meresüstasõit on imeline võimalus olla loodusega kontaktis, maandada stressi ning suurendada oma füüsilist aktiivsust. Seda saab harrastada nii rahulikus tempos kulgedes kõrge eani kui ka sportlikumalt meremaratonidel osaledes või hoopis surfamas käies. Baasteadmised on ikka samad.

Tulla võib oma paadi ja varustusega. Samuti laenutame koolituste ja matkade ajaks varustust välja – olemas on komposiitsüstad, aerud, pritsmepõlled, ohutusvestid ja kõik muu veele minekuks vajalik.

Kajakiklubi tegevus on hooajaline, peamine tegevusaeg jääb vahemiku mai kuni september. Viimane ja väike tuul tegevust ei sega, küll aga seab piirid veetemperatuur. Loodame tulevikus kuivõlikondadega hooaega pikendada ning otsime võimalusi talvisteks basseinitreeninguteks ja välisreisideks.

hea teada

Tule liitu Viimsi mereaerutamise klubiga!

- Süstasõidu baaskoolitus: varustus, aerutamistehnika, päästmised, veeohutus.
- Ohutuskoolitus: teooria, erinevad enese ja teiste päästmistehnikad.
- Juhendatud koolitusmatkad ja klubiliikmete ühismatkad.
- Planeerime järgmisel hooajal teha ka päästekoolitusi ja tehnilisi süstasõidukoolitusi.
- Lisainfo Facebookist: Viimsi Mereaerutamise Klubi, e-post: viimsikajak@gmail.com.

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Ohtlike puude raie ja kinnistute puhastamine võsast. Helistage julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

Teostame viljapuude ja hekkide lõikust, puude raiet ja pügamist, kändude freesimist, töid väikelaaduriga ja teisi haljastustöid. Tel 5563 7666, www.ifhaljastus.ee.

Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujunduslõikus, harude toestamine, kändude freesimine, hekkide pügamine, viljapuude hooldus. Olemas vastutuskindlustus. Võta ühendust ja vaatame koos üle! Tel 525 1330, marek@mwww.ee.

Okste jt aiapäätmete äravedu, murdunud okste lõikus, hekkide pügamine, muru niitmine, trimmerdamine, kruntide korrastus, peenarde rohimine, tänavakivide pesu. Kontakt: trimhek@gmail.com, tel 5897 7133.

Aiahooldustööd. Hekkide lõikus. Viljapuude suvine lõikus. Küsi lisa tel 503 0587, e-post info@aialooja.ee.

Pakun muruniitmise ja trimmerdamise teenust, kevadel ja sügisel ka lehekoristust. Helista ja küsi lisa tel 5399 3595.

Pakun hekkide, põõsaste ja õunapuude hoolduslõikuse teenust, soovi korral ka peenarde hooldust. Helista ja küsi lisa tel 5397 7347.

Ehitus, remont

Vahetan boilereid, WC-potte, segisteid, valamuid; pesumasinat ühendamine ja vanade äravedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-mail looduse.3@gmail.com.

Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5557 9399.

Expert Hooldus pakub kvaliteetseid teenuseid: katusepesu, rennide puhastus, akende-, sillutise-, fassaadipesu, viljapuude lõikus ja haljastuse hooldus. Teeme teie kodu ja aia puhtaks ja hooldatuks! info@experthooldus.ee, tel 5650 3489.

ELEKTRITÖÖD: projekteerimine, paigaldamine ja hooldus. Energia kulude audit ja nõustamine, sise- ja välielektritööd, elektriautode laadijad, valgustuslahendused. Tel 5315 2851, elektritood@gmail.com.

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljastustööd. Tel 5667 6629, e-post info@viimsikivi.ee, www.viimsikivi.ee.

Vannitubade remont. Boilerite, pistikute, dušikabiinide paigaldus. Kõik elektri-torutööd. Soodsalt. Tel 5850 8713.

Tänavakivide paigaldus. Parklate ja kõnniteede ehitus. Ormikivi OÜ, info@ormikivi.ee, www.ormikivi.ee, tel 525 5851.

Korstnapühkimine ja kütteseadmete

remont. Korstnapühkimise akti väljastamine. Tel 5602 9960.

Kutsetunnistusega korstnapühkija 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästeametis. Redelite kasutamise võimalus. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Katuste pesu ja värvimine, fassaadide pesu ja värvimine. Rennide puhastus. Akende pesu. Paigaldame katuseredeleid. Paigaldame vihmaveerenne. Töökogemust 12 aastat! kpe.kpe@mail.ee, www.kpekatusespesu.ee, tel 5638 8994.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ohtlike puude langetamine. Viljapuude lõikamine. Trimmerdamine. Heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Teen toru- ja elektritöid. Aitan ka muudes töödes, suuremate tööde puhul võimalik võtta kaasa ka abimees. Tel 5356 8915, e-post ehilam3@gmail.com.

vedu. Metallijäätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

Vanaraua tasuta äravedu: plekk, torud, aiavõrk, vinklid, mahutid, boilerid, vannid, kraanid, mootorid, akud, kaablid, tööriistad jne. Külmi-kud, telerid, korterist väljavedu tasuta. Lõikamine kokkuleppel. Tel 5550 5017.

Ost, müük

Ostame igas seisus autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimise esemeid. Parima hinnaga! Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan vanavara: uuemad ja vanemad raamatud, postkaardid, märgid, mündid, margid, heliplaadid,

mänguasjad, nõud, keraamika, kunst, käekellad jm. Tel 514 0618, Andres.

Müüa kvaliteetseid kaminapuid tasuta transpordiga üle Eesti. Osta soodsalt meie e-poest www.kaminapuud24.ee.

Müüa toored ja kuivad küttepuid – lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.

Töö

Pere otsib abilist, kes 2 x kuus aitaks kodu koristamisega. Tel 550 0934.

Pakume tööd nõudepesijale. Ootame Sind, kui soovid töötada päevasel ajal, graafiku alusel, armastad puhtust ja pead lugu toetavast nooruslikust seltskonnast. Töökoht: Karulaugu Pesto kohvik Viimsis Forus Spordikeskuses. Palk kokkuleppel. Kontakt: toidukirg@gmail.com, tel 510 4400.

Logopeedilise toega lasteaiarühm

Eralasteaed Tiki-Triki Haabneeme alustab vastuvõttu logopeedilise toega (kõneravi, 12 kohta) rühma.

- Koha saamiseks on vajalik Rajaleidja suunamine ja avaldus (vaata <https://www.tikitrikilasteaed.com/>).
- Info ja küsimused: direktor Karolin, tel 5824 8201, e-post: tikitrikieralasteaed@gmail.com.

Sügis
Viimsi Huvikeskuses

HUVIRINGID
LAAGRID
ÕPITOAD
TEATRID
KONTSERDID
NÄITUSED
RUUMIDE RENT

Näitus

Boriss Kapelini maastikumaalide näitus-müük **avatud 29. augustini.**

Ruumide rentimine

Rendime ruume nii huviringide läbiviimiseks kui muudeks sündmusteks. Küsi pakkumist viimsi@huvikeskus.ee.

Huvitegevus

Uuel hooajal jätkuvad paljud osalejate poolt palavalt armastatud huviringid. Lisandunud on ka hulganisti uusi põnevaid huviringe. Registreerumine on aktiivselt käimas, tasub kiirustada, sest kohad võivad täituda kiirelt! Alati värskeim info huviringide kohta: huvikeskus.ee/huviringid.

Mõned meie huviringidest:

- Võimlemine
- Robootika
- Mänguline lastejooga
- Staarikool
- Gaidid
- Kunstiring
- Keraamika
- Käsitöö
- Keeleõpe (inglise, hispaania)
- Ballett
- Seltskonnatants
- Arvutiõpe
- Laulu- ja muusikaõpe
- Koorilaul
- Pilliõpe
- K-Pop tantsutrenn
- Malering
- Flamenkotants naistele
- Jooga
- Pilates
- Zumba
- Tantsuõhtud
- Eakate kohvituba

Viimsi Huvikeskus
Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 6 028 838
viimsi@huvikeskus.ee

VANAVANEMATE JA LASTELASTE LAAGER SUVELAAGER
HAABNEEME PÄEVAKESKUS, KESK TEE 1

Toimumisaegad
25.-28.08.2025
kell 10-16.00

Veedame koos mõnusalt aega... meisterdame ja teeme kättööd ning kunstil, klime koos meesuurvõimel. Iga päev on lõuna. Lastel soovitatav vanus 5-11 aastat.

Maksusumma
Vanavanemad 40€
Lapsed 40€

Eelregistreerimine kuni 20.08. aadressil
marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee

PÄIKESE-LOOJANGU KONTSEERT

Viimsi Artiumi katuseterrassil (vihmase ilma korral Kammerisaalis)

Esinevad
Mikk Langeproon
Henri Zibo
akordionitel

NELJAPÄEV,
28. 08.
KELL 19.00

Esitamisele tuleb
R. Valgre, A. Part, A. Piazzolla jt looming

SISSEPÄÄS TASUTA

AVATUD USTE PÄEV

HOOAJA AVAMINE JA HUVIRINGIDESSE REGISTREERUMINE

Huviringide näidistunnid
Väike kontsert
Palju muud huvitavat

Tule ise ja võta sõber kaasa!

HAABNEEME PÄEVAKESKUSES,
(Kesk tee 1)
NELJAPÄEVAL, 18.09. KELL 11
Lisainfo: Lehte Jõemaa,
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee,
tel 56240688 või Marje Plaan,
marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee,
tel 56470834

RANDVERE PÄEVAKESKUSES,
(Kibuvetsa tee 1)
REEDEL, 19. 09. KELL 11
Lisainfo: Aime Salmistu,
aime.salmistu@viimsihoolekandekeskus.ee,
tel 56907520

WWW.VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE

TUNNUSTAME VANAVANEMAD!

Kui sa arvad, et sinu Viimsis elavad vanavanemad väärivad tunnustamist, siis esita kandidaati!

Pidulik tänuüritus ja kontsert toimub vanavanemate päeval 14. septembril kell 12.00

Ootame ettepanekuid kuni **20. augustini** aadressil
marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee

LISAINFO
Marje Plaan 56470834 Lehte Jõemaa 56240688
Aime Salmistu 56907520

VIIMSI HALDUS

VIIMSI JALGPALLI-JA KERGEJÕUSTIKUHALLI NIMISPONSORI KONKURSS

Konkursi väljakuulutamise: 30.06.2025	Konkursi tähtaeg: 30.09.2025	Konkursi eeldatav otsuse aeg: 17.10.2025
--	---	---

Eesmärk:

Eesmärk on leida avaliku konkursi abil nimisponsor Viimsisse rajatavale jalgpalli- ja kergejõustiku-hallile (edaspidi hall). Nimi saab olema seotud sponsorluslepinguga, mille tulemusel hoitakse ja parandatakse halli siht-rühma kasutustingimusi. Seeläbi toetatakse noorte sporti ja piirkonna arengut.

Konkursi tulemusel saab hall nime ja nimisponsori vastavalt kokkuleppele kuni 5 aastaks võimalusega sobivuse korral samadel tingimustel lepingut pikendada kuni 5 aasta võrra.

Jalgpalli- ja kergejõustiku hall

Aadress: Kannikese tee 5, Viimsi, 74001 Harju maakond

Valmiv 10 635 m2 sisehall pakub treenimisvõimalusi nii jalgpalluritele kui ka kergejõustiklastele. Jalgpalli sisehall koosneb jalgpalli sisehallist, kergejõustiku radadest ja olmeplakist.

Inimeste arv kuni 500 inimest, selle ületamine ei ole lubatud ilma Päästemeeti kooskõlastuseta:

- hallis kuni 500 (sh siserõdul kuni 320)
- olmeblokis 1. korrusel kuni 120
- olmeblokis 2. korrusel kuni 30

Parkimine: Halli ees on 40 kohta, sh 2 invakohta ja 8 elektriautode laadimiskohta. Vehema tee äärses parklas on 90 parkimiskohta.

Võimalused: Hall võimaldab treeninguid läbi viia aastaringelt, pakub kvaliteetseid võimalusi nii jalgpalluritele kui ka kergejõustiklastele. Lisaks on võimalik hallis korraldada sõpruskohtumisi ja erinevaid üritusi.

Tutvu konkursi tingimustega:
www.viimsijpkhall.ee

VIIMSI VALLAVALITSUS

Viimsi vald on kodus 23 000 inimesele, kes väärtustavad oma elukeskkonda ja siinseid loodusväärtusi. Vallavalitsus teeb igapäevaselt tööd selle nimel, et Viimsis oleks hea elada. Viimsilaste elukeskkonna arendamisel ja hoidmisel on ehitus- ja kommunaalosakonnal keskne roll.

OTSIME EHITUSPROJEKTIDE VANEMSPETSIALISTI

kelle ülesandeks on ehitisregistris projektide menetluste koordineerimine, nende nõuetele vastavuse hindamine ja kontroll. Lisaks ehituslubade taotluste ja ehitusteatiste menetlemine ning inimeste nõustamine valdkondlikes küsimustes.

OOTAME SIND KANDIDEERIMA

kui sul on kõrgharidus (ehitus- või arhitektuurialane) ja varasem töökogemus ehitusprojektide menetlemisel ning tunned hästi valdkonnaga seotud õigusakte. Oled väga hea suhtleja, hindad koostööd ja oskad töötada iseseisvalt, süsteemselt ja eesmärgipäraselt. Tuled hästi toime keerukates olukordades ning kohaned kiire töotempoga. Sul on eesti keele oskus vähemalt C1 tasemel ning inglise keele oskus suhtlustasemel. Kasuks tuleb varasem töökogemus kohalikus omavalitsuses ja ehitisregistri kasutamise kogemus.

PAKUME SULLE

mitmekesist ja tähendusrikast tööd, kus saad panustada Viimsi valla elukeskkonna kujundamisse ning valdkonna teenuste sujuvasse toimimisse. Toetame sinu ametialast arengut ja aitame leida sobivaid koolitusvõimalusi. Sind ümbritsevad oma ala pühendunud professionaalid. Meil on 35 päeva põhipuhkust aastas ning 3 tervispäeva, et hoida vaimset ja füüsilist heaolu.

Pakutav ametikoht on tähtsajaline (ajutiselt äraoleva ametniku asendamine), asub Viimsis ja brutokuupalk kuni 2630 eurot.

Kui eeltoodu sind kõnetas, kandideeri CV Online'is või saada CV koos kandideerimisavalduse, motivatsioonikirja ning kinnitusega, et ei esine asjaolusid, mis välistavad ametniku teenistusse võtmist. Dokumentid saada aadressile konkurss@viimsi.ee hiljemalt 24. augustiks märgusõnaga "ehitusprojekt".

Lisainfo: taavi.valgmae@viimsi.ee

 ERSO PÄEV

ERSO
PEASPONSOR

24.08

 **Viimsi
Artium**

instrumentarium
HINNAD PUHKAMA!

**PRILLIRAAMID
JA PÄIKESEPRILLID**

KUNI -70%

Täpsed tingimused kauplusest.

Instru Viimsi, Viimsi Market, tel 666 0017

instru.ee

ARVO PÄRT

8.09 kell 19, Viimsi Artium

TE DEUM

Maria Listra (sopran)
Eesti Filharmoonia Kammerkoor
Tallinna Kammerorkester
Dirigent Tõnu Kaljuste

Festivali kunstiline juht **Tõnu Kaljuste**

Vaata täpsemalt nargenfestival.ee

**pileti
keskus**

KULTUURIMINISTEERIUM

Viimsi Selveri sünnipäev!

13.08-17.08.2025

9⁹⁹

24,90

-59%

Lõhefilee,
jahutatud
kg

0⁶⁹

1,49

-53%

Arbuus
kg

Pakkumine
kehtib kõikidele
klientidele

-20%

Selveri Köögi salatid

Allahindlus ei laiene juba
soodushinnaga toodetele

30

SELVER
Hea mõte

Toodetud Eestis. Pakkumine kehtib Partnerkaardiga. Pildidel on illustreeriv tähendus. Pakkumised kehtivad Viimsi Selveris 15.08-17.08.2025 või kuni kaupa jätkub.

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

KORTERI ja VANNITOA remont
100% tervikliku lahendusena

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

elektr^{ee}

Elektrikilbid
Pistikupesad
Lülitid
Valgustus
Kodumasinade
ühendamine
Elektriauto
laadijad
Küttegaablid
Soojuspumpade
ühendamine

Kaamerad
Internetipistikud
Signalisatsioon

NÕRKVOOLU ja ELEKTRITÖÖD

elektr.ee

tel 5620 4444
info@meisterviimistlus.ee

AS Viimsi Haigla ja AS Fertilitas otsivad

TOITLUSTAJAT

alates 01.07.2023

Pakutav pind 150m² koos köögiga, mis on renoveeritud 2022 aastal.

Kohvik on tööpäeviti avatud kõigile külastajatele, patsientidele ja personalile.

Rohkem infot
i.saarma@fertilitas.ee
5656 4001

Eramajade ehitus Siseviimistlustööd Üldehitustööd Tänavakivi paigaldus Aiad-Terrassid

5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

VIIMSI EHITUS

LUMEN

— JUBA 32 AASTAT —

Sinu HAMBAKLIINIK Viimsis

KONSULTATSIOON ja RAVIPLAAN
HAMBA- ja JUURERAVI
PROTEESIMINE
KERAAMILISED KROONID JA TÄIDISED
KIRURGIA ja IMPLANTATSIOON
CAD/CAM HAMBALABOR
MÜOFUNKTSIONAALNE RAVI
HAMMASTE JOONDAMINE
3D RÖNTGEN jne

Asume Viimsi Äritares ja Viimsi SPA majas

Helista **601 1812** ja vaata **www.lumen.ee**

Oleme Tervisekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: Lo2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

Aiahooldustööd

Siit leiad abi aiatöödeks

- Aiahooldustööd
- Hekkide lõikus
- Viljapuude suvine lõikus
- Peenarde hooldus
- Ja küsi lisa...

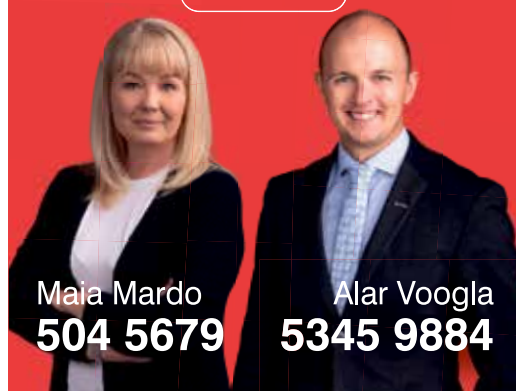
Tel. +372 5030587
info@aialooja.ee

Aialooja

1Partner 20 AASTAT

Müüte kinnisvara? Meie aitame.

1PARTNER.EE

Maia Mardo 504 5679
Alar Voogla 5345 9884

VIHMAVEERENNID

Liitevabad rennid kuni 50m

Vajad uut vihmaveerenni või katuselt lumetõkked puudu?

- Katuseredidelid
- Lumetõkked
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

☎ 527 1059
✉ info@vihmaveerennid.ee
🌐 vihmaveerennid.ee

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- ✓ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- ✓ Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

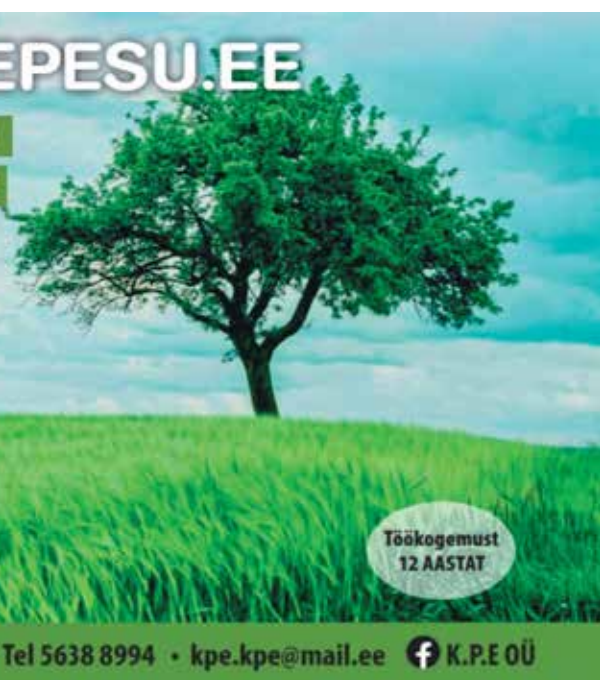
Küsi hinnapakumist!

☎ 5550 9476
✉ info@katusehooldus.ee
🌐 katusehooldus.ee

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

KPEKATUSEPESU.EE

- KATUSTE PESU ja VÄRVIMISTÖÖD
- FASSAADIDE PESU JA VÄRVIMINE
- AEDADE PESU JA VÄRVIMINE
- KATUSTE PARANDUS
- REMONTTÖÖD
- RENNIDE PUHASTUS
- AKENDE PESU
- PAIGALDAME KATUSEREDELID
- VAHETAME VIHMAVEERENNE
- LUMETÕRJE KATUSTELT

Töökogemust 12 AASTAT

MEIEGA SAAB ÜHENDUST Tel 5638 8994 • kpe.kpe@mail.ee

K.P.E. OÜ

Gustav Mahler, Sümfoonia nr 3, d-moll

VANEMUISE SÜMFOONIAORKESTRI HOOAJA AVAKONTSERT 2025
6. SEPTEMBER KELL 19 VIIMSI ARTIUMIS

Solist Kai Rüütel-Pajula — Dirigent Risto Joost

VANEMUINE

METEC **CASINO FENIX** **coop** | Tartu **AMSERV** **TARTU**

Perepääse on nüüd 5-le!

2 täiskasvanut + 2 last + 1 täiskasvanu või laps TASUTA!

aquapark.ee

Eesti taasiseseisvuspäeva erirituaalid Viimsi SPA-s 20.08

Spaa- ja saunakeskus

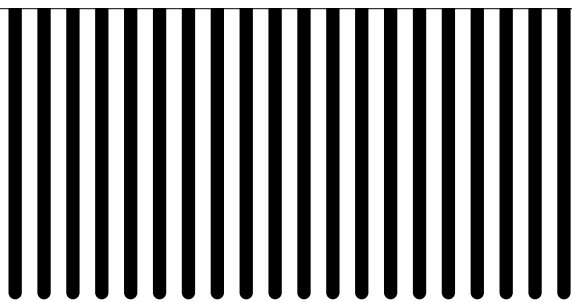
17:30 Eesti erirituaal VÄLISAUN
Tutvu Eesti rituaalikommetega läbi ajaloo

18:30 Leilivõlu MUST SAUN
Viska leili vanade eestlaste kombel

19:30 Helirännak RITUAALISAUN
Naudi parmupilli lõõgastavat kõla

20:30 Vihtade vägi MUST SAUN
Vihtle vanapagan kehast välja

Leiliõlu ja amps meie poolt!

DELICE

12.08 – 08.09.2025

Koolipitsa
Delice Pagarid
~950 g

~8,54
tavahind ~10,13 / 8,99/kg

Lihapallid sinepikastmes
Delice
kg

8,99
tavahind 13,71

Graavilõhe
Delice
kg

27,90
tavahind 32,90

Delice'i originaal burger
Delice
260 g

3,59
tavahind 4,67 / 13,81/kg

Vaarikabeseerull
Reval Kondiiter
300 g

4,69
tavahind 6,49 / 15,63/kg

Ürdine broilerikintsuliha Kreeka jogurtis
Delice
kg

7,39
tavahind 8,99

Kohvioad Sini Must Valge Espresso
Kuum Röstikoda
1 kg

18,99
tavahind 26,90

Pakkumised kehtivad 12.08 – 08.09.2025 või kuni kaupa jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus.